

PARTİ GRUPUNUN DÜNKÜ İCTİMAI

Barem Lâyihası 12 Haziranda Mecliste Görüşülecek

Almanya Yugoslavyadan Ne İstiyor?

Yazan: M. Zekeriya SERTEL

Yugoslav Kral Naibi Prens Paul'un Berlin ziyareti, Balkan Paktına dahil bir memleketin mukadderatı ile alakadar olmak itibariyle, bizi de yakından ve şiddetle alakadar eder.

Hitlerin Prens Paul'u Berlin'e davet edişi, kendisine yapılan muhteşem merasim, Prens'in doğrudan doğruya Hitlerle yaptığı müzakereler, birçok tahminleri, birçok dedikoduları, ve birçok rivayetleri davet etmiştir.

Bu vesile ile Alman matbuatı yine Türkiye'nin İngilizlerle anlaşmasının Balkan Paktını bozduğu, Yugoslavların mukadderatlarını bizzat halle mecbur oldukları, bu sebeple Berlin — Roma mihveriyle anlaşmağa çalıştığı hakkında bir çok ta propaganda nesriyatı yaptılar.

Bu ziyaretin iki mânası olabilir:

Biri siyasi, diğeri ekonomik. Berlin ve Roma, aylardanberi Yugoslavyayı kendi aralarına almaya çalışıyorlar. Fakat Yugoslavyanın Berlin — Roma mihverine girmekte, nihayetle askeri bir ittifak yapmakta, hattâ antikomintern pakta imza koymakta hiç bir menfaati yoktur. Çünkü mihverin gayesi malumdur: Yayılmak, imparatorluklar kurmak, dünya üzerinde bir hegemonya tesis etmek. Yugoslavyanın hiç bir istilâ emeli yoktur, onun bütün gayesi mevcut milli hudutlarını muhafaza dan ibarettir. Almanyayı Danzigi alması, Polonyayı parçalaması, Ukraynayı istilâ etmesi veya Balkanlara sarkması için Yugoslav kanını dökmek için Akdenizde hâkim olması için Yugoslavyanın fedakârlık yapması değer mi? O halde Yugoslavya için mihvere girmek ihtiyacı duyulur? Neden Alman ve İtalyan emperyalizmine yardım etmek için fedakârlık yapmağa, istiklâlini tehli-

(Sonu: Sa 10, sü. 1)

Satie Binası Hakkında Bir Sual Takriri Verildi

Ankara, 6 (A. A.) — C. H. Partisi Meclis grubu bugün 6.6.939 saat 15 te reis vekili Hasan Sakamın başkanlığında toplandı:

Başvekil Dr. Refik Saydam ilk söz alarak sermayesinin tamamı devlet tarafından verilmek üzere kurulan iktisadî teşekküllerin teşkilâtı ile idare ve mürakabeleri hakkındaki kanunun tatbiki neticelerine dair Antalya mebusu Rasih Kaplanın muhtelif Vekâletleri ilgilendiren sual takririnin grup idare heyetince seçilecek bir komisyonda alakadar vekillerin de huzuru ile görüşülerek neticei tetkiki mübeyyin alınacak rapor üzerine umumî heyetçe müzakere açılmasını teklif etti.

Satie binası takririni veren
Rasih Kaplan (Antalya)

Üç Genç Boğuldu

Afyon, 6 (A.A.) — Dinar kazasına giden Halkevinden 19 kişilik bir grup biniği otobüs yolda sele kapılmıştır. Bu acıklı kazaya üç genç kurban gitmiş, diğerleri kurtulmuşlardır.

Ölen gençlerin cenazesi büyük törenle kaldırılmıştır.

Başvekilin bu teklifi üzerine umumî heyetçe on kişilik bir komisyon teşkili kabul ve tasvip olundu.

Devlet sanayiinin gerek kuruluşu ve gerek işleyişi işlerinin tanzimine dair Kütahya mebusu Alâettin Tiritoglu tarafından verilmiş olan takririn de bu komisyona tevdiî tezekkür kılındı.

Barem, 12 Haziranda

konuşulacak

Bundan sonra Büyük Millet Meclisinin 7-6-939 tarihindeki ictima ruznamesine dahil kanun lâyhalarından devlet devair ve müessesatı namerlerine ait olanların evvel emirde tetkik ve intacı hakkındaki Başvekilin teklifi, cereyan eden müzakereden ve bu hususta söz alan birçok hatiplerin mütealemlerinden sonra 12 haziran pazarı ictimaına kadar bu lâyhalar üzerinde Meclis âzasına tetkikat icra edebilmeleri için vakit bırakılması ve o günün ruznamesine alınması umumî heyetçe tasvip olundu.

Satie binası hakkında takrir

Bugünün ruznamesine dahil maddelerden muhtelif mevzulara ihtiva eden Muş mebusu Hakkı Kılıçoğlunun ve Satie binasının satın alınması hakkında Antalya mebusu Rasih Kaplanın takrirlerinin müzakeresi (Sonu: Sa. 10, sü. 6)

Atatürk'ün Mozolesi Nasıl Olmalıdır?..

"SES,, Mecmuası Ortaya Bir Proje Koyuyor

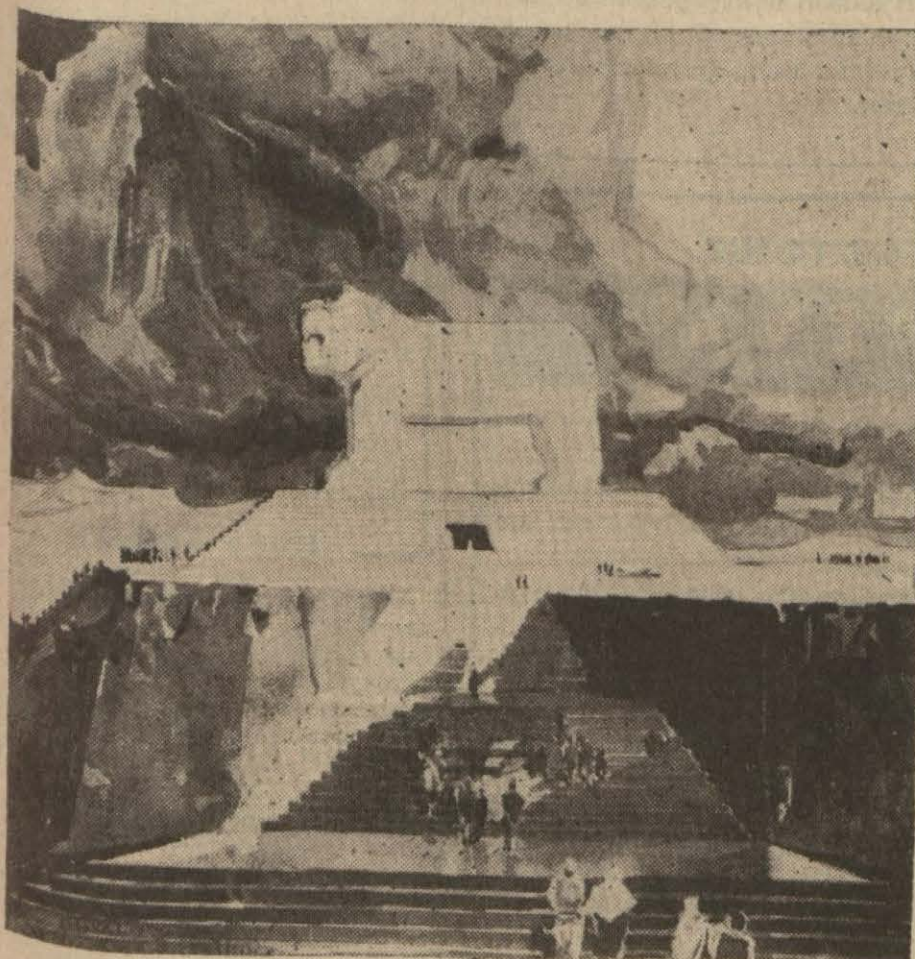
Bugün, bütün Türk sanatkarlarını düşündüren bir sual vardır: Atatürk'ün Mozolesi nasıl olmalıdır?

Dün çıkan "SES,, mecmuası bu mühim mevzu etrafında bir anket tertip etmiş ve kendisi de bir proje yapmıştır.

Dercettiğimiz resim bu projeyi göstermektedir. Bu projede muazzam bir Hitit arslanı âbideyi teşkil etmektedir. Bir milletin müşterek bir eseri ve timsali olan Hitit arslanı Atatürk'ün, Türkiye'nin ve Ankaranın en kuvvetli sembolü olarak gösterilmektedir. Kaidesi merdivenlerle çevrili bir tepeden ibaret olan kabrin altında yeraltı bir salon âbidenin merkezini teşkil etmektedir.

Projenin başlıca meziyeti, binanın ihtişamına, heykelin mezc edilmiş ifadesidir.

Projenin fikri, ressam Âbidin Dinonunundur.

Atatürk'ün Mozolesi için Âbidin Dinonun yaptığı projesi

3 ler Paktı Müzakeresi

Denizaltı faciası kurbanlarından kumandan Bolus
Batan tahtelbahirin kaptanlarından Oram

Sovyetlerin Teklif Ettikleri Son Tadilat

Donanmanın Matem Günü

Londra, 6 (Hususi) — İngiltere Başvekili Mister Chamberlain ile Lort Halifax Sovyet cevabını tetkike devam ediyorlar. Mister Chamberlain bu sabah Lort Halifax ile Lehistan sefirini kabul etmiş, Lort Halifax ta Estonya elçisi ile görüşmüştür. İngiliz kabinesinin harici komitesi Sovyet mukabil tekliflerini tetkik etmiştir.

Bu tetkik neticesinde Sovyetlerin İngiliz-Fransız projesinin bazı noktalarının kısmen kabul kısmen tādil ettiklerini görmüştür. Sovyetler tarafından yapılan en mühim tādilat şunlardır:

1 — Moskova, yapılacak itilâf-la Milletler Cemiyeti mukavelemesi arasında bir münasebet tesis eden kısma ait metnin yeniden tanzim edilmesini teklif etmektedir. Yeni metinde:

"..... Mukavele name prensiplerinin galebesini temin için ve mukavelenamenin ruhuna uygun olarak imzalarını koyan 3 devletin taahhütleri." denilmektedir ki, bu suretle mukavelenamenin 16 ncı maddesi mevzuu bahsolmaktadır.

2 — Sovyetler Birliği âcil harp tehlikesi olmadığı takdirde 3 devlet arasında istişareler yapılmasını istemektedir. Fakat müstaceliyet halinde daha bideyette derhal harekete geçilmesi lâzımdır.

3 — Sovyetler Birliği garanti e-

(Sonu: Sa. 10, sü. 5)

Son tekliflerini Ankaranın tetkik ettiğini söyleyen Fransız Hariciye Nazırı Bonnet ile Sovyet mümessili maiski

İçeride Bakan görüşmeleri vakit

Fransız Hariciye Nazırı Türk - Fransız Müzakeratını İzah Etti

Fransızlar Üçler Paktının Müşküllere Rağmen İmzalanacağı Kanaatindedirler

Fransa hükümeti bugünkü kabine toplantısında Türk - Fransız müzakereleri ile meşgul olmuştur. Kabine, M. Bonnetin verdiği izahatı dinlemiştir. M. Bonnet "Türk hükümetinin son Fransız tekliflerini tetkik etmek üzere olduğunu" bildirmiştir.

Daha sonra, Sovyetler Birliği ile bir anlaşma akdi hakkında Paris ile Londra arasında görüşmeler cereyan etmektedir.

Bonnet, geçilmez hiç bir engelin Sovyet hükümeti ile bir anlaşmaya mani olacağını zannetmiyorum." demiştir.

İngiliz - Fransız kumandanları temasa geçiyorlar

Fransa erkânharbiye reisi general Gamelin bugün Londraya muvasalat etmiştir. Kendisi bugün Fransız orduları baş kumandanlığına tayin olunmuştur. General Londrada dört gün kalacak ve İngiltere erkân harbiye reisi Lort Grot ile görüşecektir.

Fransız matbuatının kanaati

Figaro gazetesi, Sovyetlerle yapılmakta olan müzakereleri mevzuu bahsederek diyor ki:

Totaliter devletlerin her an artan bir cüretle yaptıkları akımları durdurmak için garp demokrasilerinin giriştiği hareket tebellür etmiş olduğundan Sovyetler Birliğinin artık şimdi daha ziyade kendi menfaatlerini gözetmeğe başlamış olduğu aşkârdır.

Excelsior şöyle diyor:

Bazı kimseler, bu işi bitirmek için mühim bir metin üzerinde durulmasını teklif ediyorlar. Halbuki ister Sovyetler birliği, ister diğer her han-

(Sonu: Sa. 10, sü. 5)

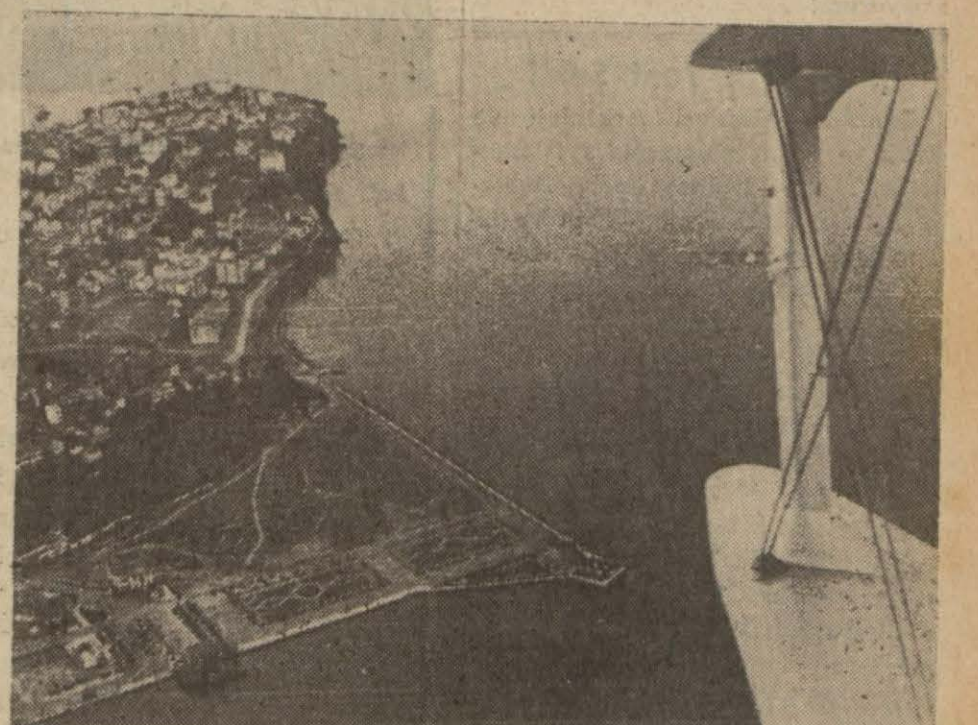

Boğulanlardan Mülâzim Woods
Boğulanlardan Mülâzim Poland

İngiliz donanmasının matemini tuttuğu tahtelbahir faciasına ait bütün tafsilât yedinci sayfamızdadır.

Limanın Haydarpaşada Tesisleri Takarrür Etti

İmar Plânını Tasdik Ettirmek Üzere Ankaraya Giden Prost Dün Geldi

Haydarpaşa limanı muntakasının tayyareden alınmış resmi
(Yazısı onuncu sayfamızdadır)

PENCEREMDEN

"Ses" den
Bir Ses

Yazan: M. Turhan TAN

"Ses" adı bir mecmua çıktı. Bu yeni eserin de kurucusu gençler. İşçisi muhtelif çağda yazı ameleleri. Aralarında kırkı aşanlar veya o hayat basamağına ulaşanlar bulunduğu gibi henüz ömür baharının ilk devrini yaşayanlar da var. Ondan dolayı mecmuada fikir ve emel birliği kuvvetiyle imtizac etmiş başka başka nesillerin - tâbir caizse - renkleri - fakat bir kavsi kuzah gibi - göze çarpıyor. Gerçekten samimi bir incizap ile bu yeni mecmuanın sayfalarını karıştırdım. Sanata, edebiyata, sosyolojiye taallük eden çeşit çeşit yazıları seve seve gözden geçirdim. O meydana bilhassa "Kadın telâkkisi" başlıklı bir şiir dikkatimi çekti.

Kadın telâkkisi?.. Şarka bu telâkki ne kadar hazındır. Araplar, "kadın şeytanın tuzağıdır" derlerdi ve erkekle kadının eşitliğini - dini, hukuki hükümlerle - inkâr ederlerdi. Acemler, "mekr ez zaman ve telbis ez şeytan" derlerdi ki kadını şeytanı - fitnekârlıkta müsavi göstermek isteyen - bir meseldir.

Arap ve Acem harsının Türk harsına tegallüp ettiği devirlerde aynı hükümler, aynı meseller bizim de dilimize ve âkidelerimize karıştı. Karı düzeninden, karı şerrinden Allaha sığınmak âdeti ve kadın, "ekskite-kül döken, kaşık düşmanı gibi" tâbirlerle tarif olunurdu. "Girdi şimşir ile - nazlı raksa - ah, ol saçı uzun, akli kısa" beytinde görüldüğü gibi kadın, akıl bakımından da sakat sayılırdı.

"Ses" mecmuasında ve Nail V imzası üstünde beliren hem zarif, hem metin bir ses, ecdat günahları - na sünger çekmek küllîtinin üzerine alarak, kadın telâkkisini bakınız, nazil asileştiriyor, ulvileştiriyor:

Kimi der ki, kadın
Uzun kış gecelerinde
serip bir döşek gibi
yatmak içinatır

Kimi der ki, kadın;
Yeşil bir harman yerinde,
dokuz zilli bir köçek gibi
oynatmak içindir

Kimi der ki hamur yığarur
Kimi der ki çocuk doğurur
Her ağzından bir söz:
Kimi der ki ilk göz

Kimi der ki onunla dolu bağrım,
Kimi der ki bunca yıldır yaşıyorum:
âyalımdır!
Kimi der ki boynumda taşıyorum:
vebalımdır!

Ne bu
Ne şu
Ne öyle
Ne böyle
Ne döşek
Ne köçek
Ne ayal
Ne vebal

O benim:
Kollarım, bacaklarım, dudaklarım
Ve başımdır
Yavrum, anam, öz kardeşim, karım
Hayat arkadaşlarımdır!
İşte bu ses, geçmiş günlerin kadını kirlen "homurtularını ortadan silip süpürdüğü için hoşuma gitti. O kadar ki evvelden hiç sevmediğim serbest nâzma bile artık ısındığımı sezıyorum!

Müzelerin Yeni Şekli

Istanbul Müzeleri Arkeoloji ve Türk - İslâm gruplarına ayrılmaktadır. Türk - İslâm grubuna Topkapı Sarayı, Çinili Köşk, Türk ve İslâm eserleri ve halı müzeleri dahildir. Bu grubun âmiri Topkapı Sarayı Müzesi müdürüdür.

Arkeoloji grubuna da Kadim Şark, Ayasofya ve Yedikule Müzeleri dahildir. Bu grubun âmiri de Asar-ı Atika Müzesi müdürüdür.

Ayasofya Müzesine her iki gruptan Türk ve Bizans eserleri seçilecektir. Müzelerin bir de müdürler encümeni olacak, bu encüme Arkeoloji grubu müdürü, müdürü umumî sıfatıyla riyaset edecektir. Çinili Köşk eski halinde kalacak, Süleymaniyyede kurulacak olan halı müzesi Türk ve İslâm Eserleri Müzesine bağlı bulunacaktır.

DAHİLİ HABERLER

GÜNÜN RESİMLERİ:

Kız Ortamektebinde

Ders senesi sonu münasebetiyle, Çağaloğlu kız orta mektebi talebeleri, dün hocalarına bir çay ziyafeti vermişler ve bir müsameret tertip etmişlerdir. Bir çok talebe velilerinin de iştirak ettiği bu müsameret, akşam geç vakite kadar devam etmiştir. Müsamerede talebeler tarafından muhtelif şiirler ve monoloğlar okunmuştur.

Bir Yunan
Mektep
Gemisi
Dün Akşam
Limanımıza Geldi

Arist isimli Yunan mektep gemisi dün gece limanımıza gelmiştir. Bugün öğleden evvel gemi suvarisi vilâyet makamında Vali Lütfi Kırdar ziyarete gelecek, Vali de müteakiben suvariyeye iadei ziyarete bulunacaktır.

Hazırlanan programa göre, gemi limanımızda dört gün kalacaktır. Bugün Vali ve Belediye Reisi Lütfi Kırdar gemi suvarisi şerefine Parkotelde bir öğle ziyafeti verecek ziyafette gemi erkânı ile İstanbul Kumandanı ve Deniz Müfettişi de hazır bulunacaklardır.

Deniz Komutanlığı tarafından da gemide bulunan talebeye Modada Deniz Klübünde ve Heybeliada Deniz Lisesinde birer ziyafet verilecektir.

Mektep gemisi buradan Köstenceye gidecektir.

Yunan Veliahdi

Yunan Veliahdi Prens Pol dün Daçya vapuru ile Boğazdan geçerek Romanyaya gitmiştir. Vapur limanımızda hiç durmamıştır.

Aksarayda Doktor
ve Operatörsüzlük

Konya Aksarayı (TAN) — Belediye doktorluğu için yüz lira tahsisat ayrılmış olduğu halde, bir türlü belediye doktoru tayin edilememektedir. Hükümet doktoru bu işi de vekaleten görüyorsa da iki doktorun yapabileceği kadar bittâbi çalışmamakta, fakir hastalar bu yüzden zarar görmektedir.

Hastanemizin operatörlüğü de çoktanberi münhaldir. Hastalar, Konyaya kadar gitmek mecburiyetinde kalmaktadırlar.

Bu münhallerin bir an evvel doludurulması bekleniyor.

Menba Suları İçin Yeni Kararlar

Belediye Mühim Hükümler
İhtiva Eden Bir Talimatname
Yaparak Tasdike Gönderdi

Menba sularını toplama, doldurma, taksim, tevzi ve satış işleri hakkında hazırlanan talimatname, tasdik edilerek üzere dün Sıhhat ve Dahiliye Vekâletlerine gönderilmiştir. Bu talimatname ile birlikte tereyağı, gazöz ve sair tuzlu sulara ait talimatname de tasdika gönderilmiştir.

Belediye, talimatnamedeki hükümleri nazarı dikkate alarak Taksim ve Halkalı sularını yeniden tahlil edecek, raporlarını Sıhhiye Vekâletine gönderecektir. Tahlil raporlarının vereceği neticeye göre bu sular ya büsbütün kesilecek veyahut ıslah edilecektir.

Diğer menba suları hakkında talimatnamede bazı hükümler vardır. Bu suları işletenler, talimatnamedeki hükümlere göre tesisatlarını tadil edeceklerdir. Talimatnamenin tasdiği tarihinden itibaren bu tâdilâtı yap

tırmayan sularındaki belediye mühür-cüleri kaldırılacak ve belediye bu suların garanti edilemeyeceğini halka ilân edecektir.

Belediye, Hamidiye suları için de esaslı tesisat yapacaktır. Halen bu sulara mahsus 20 çeşme mevcuttur. Bunlardan başka biri Beşiktaşta, diğeri de Taksimde olmak üzere iki çeşme daha yapılacaktır.

Bir İşçinin
Feci
ÖlümüKendini Makineye
Kaptırıp Parçalandı

Evvelki akşam Kasımpaşada genç bir işçinin parçalanarak ölmesi ile neticelenen bir kaza olmuştur.

Kasımpaşada bir kahvede yatıp kalkan ve gene burada İş Bankasının ait un fabrikasının çuval dairesinde çalışan Mehmet oğlu Mevlüt makinelere arasında dolaşırken kolunu büyük bir kayışa kaptırması ve makine ile beraber bir kaç devir yaptıkdan sonra vücudunun muhtelif yerleri parçalanmış ve derhal ölmüştür. Yapılan tahkikat neticesinde hâdiseye sebep olan makinenin emniyetli olmadığı görülmüştür.

MÜTEFERİK:

Dahiliye Vekili

Şehrimizde bulunmakta olan Dahiliye Vekili Öztrak dün, Vali ve Belediye Reisi Lütfi Kırdarla beraber Yalovaya gitmiştir. Faik Öztrak Yalovada bazı tetkiklerde bulunduğtan sonra akşam şehrimize dönmüştür.

Tayyare Geliyor

Memleket dahilinde bir gezi yapmak üzere bugünlerde 11 tayyare Ankaradan şehrimize gelecektir. Tayyareler İstanbuldan sonra muhtelif vilâyetler dahilinde uçuşlar yapacaklar ve bazı vilâyetlerde inceklerdir. Bu arada gençlere konferanslar verilecektir.

Yeni Esnaf Hastanesi

939 senesi belediye bütçesiyle esnaf hastanesi için 3750 liralık bir yardım tahsisatı ayrılmıştır. Esnafın toplanacak para da bu parayla ilâve edilerek esnaf hastanesi tevsi edilecek ve hastane için yeni bir binaya yapılacaktır. Yeni bina esnafın en fazla kesif bulunduğu semtte ve 80 yataklı olacaktır.

TAKVİM ve HAVA

7 Haziran 1939
ÇARŞAMBA

6 nci ay	Gün: 30	Hızır: 33
Arabi: 1358		Rumf: 1358
Rebiülâhar: 19		Mayıs: 23
Güneş: 4.29	—	Öğle: 12.12
İkindi: 16.12	—	Akşam: 19.37
Yatsı: 21.37	—	İmsâk: 2.18

Hava Vaziyeti

Yeşilköy meteoroloji istasyonundan alınan maldemata göre, yurtta hava doğu, şenup ve cenubu şarkı Anadolu bölgelerinde çok bulutlu ve mevsiz yağışlı, diğer bölgelerde kapalı ve yer yer yağışlı görünümündedir. Cenup bölgesi ile Doğu Anadolu'da cenubi, diğer bölgelerde şimali istikametten orta kuvvette, Marmara ve Ege denizinde kuvvetlice esmektedir. Dün İstanbulda hava çok bulutlu görünümünde, rüzgâr şimali şarkiden sanıyede 6-7 metre hızla esmiştir. Saat 14 te hava sıcaklığı 1016,7 millibar idi. Sıhnet en düşük rakı kaydedilmiştir.

SUAL

KARILERİMİZİN SUALLERİNİ BURADA CEVAPLIYORUZ

CEVAP

S — Kızkulesinin tarihi hakikati nedir?

C — Bu kule için dört rivayet vardır:

1 — Léandre adlı bir gencin Venüs mabedi rahibelerinden sevgilisi Hére ile görüşmek üzere Üsküdarın karşı yakaya geçerken ölmesi vâkıasını hatırlatmak için bu kulenin yapıldığını söyleyenler vardır. Hattâ bu rivayetten dolayı frenkler, bizim Kızkulesine (Léandre kulesi) derler. Halbuki Léandre, Héroyu görmek için Çanakka- le boğazını geçmeğe kalkmış ve orada boğulmuştur.

2 — Atinalı Haresi adlı bir general, karısı Damalis buraya gömmüş. Bizans tarihlerinin bir kısmında orasının Damalis kulesi diye anılması bu rivayet yüzündendir.

3 — Atinalı meşhur Alisbyat burada bir gümrük mevki tesis etmiştir.

4 — İmparator Manuel Komnen zamanında kayadan ibaret bir adacak olan Kızkulesi mevkiinde küçük bir kule yapılmış ve bu kule deniz Sarayburnu istikametine ve Mangana kulesi eteğine bir zincir uzatıldığı gibi Üsküdar sahiline

kadar da denizi kapayan bir duvar yapılmıştır.

Bu sebeple Damalis kulesi adı bırakılmış ve oraya küçük kale manasına gelen Arka ismi verilmiştir.

Türklerin İstanbulu son muhasaraları sırasında bu kalecik duruyordu ve bir Venedikli kumandasındaki küçük bir müfreze tarafından müdafaa olunuyordu. İstanbul Türkleri intikalile beraber bu kale yerine bu kule yapıldı. Bu yapı askeri mülâhazalarla vücutte getirilmişti. Sonraları kuleye - limana girip çıkacak gemilere yol göstermek üzere - fener konuldu ve o vazife yükletildi. Kulenin üstü ahşaptı, bir fırtınada içindeki büyük kandel devrildi, o ahşap kısım yandı, üçüncü Ahmet devrinde kâgir olarak yapıldı, yine fener kulesi olarak kullanıldı, 1889 da bir müddet karantine yeri oldu.

Kızkulesinin tarihteki yeri, kısaca, budur. Orada imparator kızlarının hapsolününe ve âşıklarının yine gelip kendilerini bulduklarına ve saireye dair nesilden nesile geçen efsaneler de hep bu tarihi rivayetlerden tahrif olunmuştur.

Asya Vapurunu Batıranlar

Suçlulara Göre Vapur Kendi Kendine Batmış

Dün Ağırceza Mahkemesinde Beykozla Paşabahçe arasında Sultaniye çayırının önünde demirli bulunan Asya vapurunun içinden sökülebilen ve nakledilebilen bütün eşyasını soyduktan sonra vapuru batıran Nuri, Hasan, Şevket ve Ali Akyıldızın mahkemelerine devam edildi. Bunların suçlarının kanuni vasfı korsanlık ve hırsızlıktır. Geçen celsede Abdurrahman isiminde bir tüccar mahkemeye müracaat ederek batan vapuru sahibi olduğunu söylemiş ve mahkemeye müdahil sıfatıyla alınmasını istemişti. Mahkeme bunun duruşmaya kabulü için deniz ticaret müdürlüğüne tezkere yazmıştı. Dün gelen cevap okundu. Abdurrahmanın Asya vapurunu üçte birine sahip olduğu anlaşılıyordu. Mahkeme kendisini salona aldı ve duruşmaya devam etti. Suçlulardan Hasanın avukatı mahkemeye verdiği bir istidada Asya vapuru İstinye önünde demirli iken bir defa daha battığını ve Dok şirketinin Hasan, Recep, Salim ve Sırrı kaptanların idaresindeki tanklar vasıtasıyla yüzdürüldüğünü, Sul-

taniye çayırı önünde de vapur su aldığı için Avnullah motörünün sahibi Beykozlu Suphiye müracaat edildiği ve Hasanın icra tarafından vapura bekiği tayin edildiği söyleniyor bu isimli geçen adamların şahit olarak dinlenmeleri isteniyordu.

Mahkeme bir ehli vukufa ayrıca hâdisse yerinde tetkik yaptırması, ehli vukuf dalgıçlar götürerek vapuru tetkik ettirmiş ve neticede batma hâdisesinin neden olduğunu kestirememiştir. Mahkemede bu rapor da okundu. Deniz ticaret müdürlüğü tarafından dalgıçlar için 4,5 saatlik ücret olarak tesbit olunan 35 lira ücret te kabul edildi. Vapur, evvelce, Asliye İkinci Ticaret Mahkemesinin verdiği bir karar üzerine alacaklı Halit Cin Ali adına haczedilmiştir. O vakit vapurun bir hissesi de Fatma Betol'e ait imiş. Suçlulardan Nuri fakir olduğu için mahkeme vasıtasıyla kendisini müdafaa edecek bir avukat tayinini istiyordu. Mahkeme bu talebi reddetti.

Duruşma suçluların gösterdikleri müdafaa şahitlerinin çağırılması için dört Temmuz ta'lik edildi.

İki Kadın Arasında Bir Sokak Kavgası

Şimdi Bakırköyünde oturan Sultan ile Sultanahmette oturan Ayşe eskiden dostluk yapmış iki komşudurlar. Ehemmiyetsiz bir meseleden dolayı araları açılmış ve Sultan ona: — Allah dünyada bir daha senin yüzünü göstermesin demiş ve semtini değiştirmiştir.

Aradan aylar geçmiş, bir gün Sultan Ayşenin 18 yaşındaki oğlunun öldüğünü duymuş, dün de Sultanahmette kendisine rastlayınca eski kını galeyana gelmiş ve:

— Ayşe, Ayşe, demiş, gördün mü Allah senin kötülüğünden güvendim. Dahil elinden almış, oğlun ölmüş. O kadar azgınlığın sonu işte böyle felâket olur, oh olsun.

Henüz evlât acısını unutmıyan Ayşe bundan müteessir olmuş, Sultanı, tokat, tekme dövmüş.

Sultanahmet Sulh Birinci Ceza Mahkemesi dün duruşmalarını yaptı. Hâkim Ayşenin suçunu sabit gördü. Kendisine 16 lira 60 kuruş para cezası verdi.

Arap Muradın Muhakemesi

Dün Ağırceza Mahkemesinde üç ay evvel Okmeydanı etkelerinde yavaşça Ahmedin başını taşla ezerek öldüren Arap Muradın muhakemesine devam edildi. Mahkemenin Köyceğizden sorduğu sabıka kaydı gelmemiştir. Müddeiumumi kaydın istenmesine lüzum olmadığını ileri sürerek esas hakkındaki mütalâasını söylemek istedi mahkeme bu talebi kabul etmedi. Muhakemeyi sabıka kaydının tekrar sorulması için başka bir güne bıraktı.

yâni kaynatmak için kırk paralık havagazı yakacak yerde elli paralık yakılıyor ve neticede sarfiyat çoğalmış.

Tabii bu elli paranın içinde on paralar işte makalemin başına koyduğum hava paralarıymış.

Halk, bu kadar ince hesapları ne bilir, ne de bilse tahkik edebilir!

Eğer hakikaten şirketin mukavilesinde halka verilecek havagazının kalorisi hakkında böyle bir derece yazılı ise bu kayıt kalorinin arzuya göre inip çıkabileceğini ve bundan halkın zarar olacağını gösterir. Şu halde bu noktadan vakitli vakitsiz daimi surette mürakabesi lazımdır. Tâ ki İstanbulun otuz kırk bine varan havagazı aboneleri gaz yerine hava satın alsınlar.

Ortaköy Cinayetinin Muhakemesi

Geçen sene Ortaköyde Arap Hakkının kahvehanesinin önünde İsmail isiminde bir genç bıçaklanarak öldürülmüştü. Suçlu olarak Mişon oğlu İsak ile Şükrü oğlu Sadık tevki edilmişlerdi. Dün Ağırceza Mahkemesinde bunların duruşmalarına devam edildi. Ortaköyde Yenimahallede 75/1 numaralı evde oturan Meriç Çavuş şahit olarak dinlendi. Bildiklerini şöyle anlattı:

— O gece saat yirmiyi ya çeyrek veyahut on sekiz geçiyordu. Ben kahvehaneden çıktım. Evime gidiyordum. Kahvenin beş, on adım ilerisinde ölen İsmail sarhoştur. İsakın gömleğine yapışmış, yırtmak istiyordu. Ağzı kavgası oldu. Sonra işe Sadık karıştı. İtişiyorlar ve eller oynuyordu. Ben başka bir şey görmedim. Yoluma devam ettim. İsmaili kimin vurduğunu da görmedim.

Reis şahide şöyle bir sual sordu: — Hâdiseyi dakikasıyla, saatiyle söylüyorsun, asıl lüzum olan kısma hiç temas etmiyorsun. Ellerinde bıçak gördün mü?

Şahit eski ifadesinde ısrar etti. Muhakeme, müddeiumuminin iddiasını söylemesi için başka bir güne bırakıldı.

Dilenmemiş, Para Kazanmış

Şarlo taklidi yapan İzmirli Ahmet dilendiği iddia olunarak Sultanahmet Sulh Birinci Ceza Mahkemesine verilmmişti. Dün Şarlo Ahmedin şahitleri dinlendiler. Onlar:

— Ahmet şapkasıyla, bastonu ile Şarlo taklidi yaptı, hünerler gösterdi. Sonra da şapkasını açarak halktan para ve şeker topladı, dediler.

Hâkim Ahmedin bu hareketini ıvazsız bir tesa'ül kabul etmediği için beraet kararı verdi.

Şarlo Ahmet koridora çıktı. Çifte şapkasını oynatarak hünerler gösterdi. Bir kaç papel daha cebine indirdi. Polis te kendisini adliye koridorundan sokağa çıkardı.

AÇIK TEŞEKKÜR

Babamız Edirne Mebusu Şeref Aykutun ölümü münasebetle gerek telgrafla ve mektupla taziyette bulunana, gerekse İstanbul ve Edirne'de cenaze ihtifalinde bulunmak suretile acımıza candan iştirakle bütünüyle, kadirşinaslık gösteren bütün yakın ve uzaktaki dostlarımızı sevgi ve saygı dolu candan teşekkürlerimizi sunarız.

Evlâtları: Sevinç ve Dr. Fuat Koman

Çocukları Kurtarma Yurdu

Darülacezedeki Yatı Mektebi İle Birleştirildi

Belediye, Darülacezedeki yatı mektebi ile çocukları kurtarma yurdunu birleştirmiştir. Bu iki mektepte çocuklardan tahsil çağında olanlar sıhhi bir komisyon tarafından muayene ve tâbi tutularak bunlardan normal olanlar vilâyetin muhtelif yatı mekteplerine tevzi edilmişlerdir. Bu muayene neticesinde 45 şif Okmeydanı yatı mektebinden, 7 şif çocukları kurtarma yurdundan olmak üzere 52 çocuk normal 30 u anormal, 7 şif zaafı umumiye, 4 ü de kalb illetine müptelâ zuhur etmiştir. Zaafı umumiye müptelâ olanların Bağlarbaşındaki prevantoryuma yatırılması, anormal çocuklar da Darülacezeye bağlı olmak üzere çocukları kurtarma yurdu'na yerleştirilmişlerdir.

Yurdun müdürlüğüne İzmir Sağlık ve Dilsizler Mektebi eski müdürü Necati Kemal tayin edilmiştir. Yurttaki anormal çocuklar için muhtelif atölyeler tesis edilerek bunlara burada sanat öğretilmektedir.

Tren Yolcuları Yer Kuponu Alacaklar

Ankara, 6 (A.A.) — Devlet Demiryolları Umum Müdürlüğü yolcu katarlarındaki izdihamı önlemek için haziranın on beşinden itibaren Ankara - Haydarpaşa - Ankara arasında işlemekte olan 1 ve 2 numaralı Anadolu sürat katarları ile 3 ve 4 numaralı sürat katarlarındaki birinci ve ikinci mevki arabalarda yer adedi nisbetinde bilet satılmasına karar vermiştir.

Bu katarlarda seyahat etmek isteyen yolcular beher birinci sınıf yer için 25 ve ikinci sınıf yer için de 20 kuruş teydiye etmek suretile bir kupon alacaklardır. Bu kuponlar katarlarında seyahat edecek birinci ve ikinci sınıf yolcular için yer kuponu almak mecburidir. 3 ve 4 numaralı sürat katarlarında seyahat eden yolculardan yer kuponu almamış olan yolcular bu katarlara bağlanmış serbest arabaya bineceklerse de numaralı mevkilere giremeyeceklerdir ve girenler bu yerleri terketmeğe mecbur tutulacaklardır.

Arabalardaki yer biletleri haretten 24 saat önce de satılabilecektir.

Gümrük Beyannamelerinde Tahrifat İddiası

Gümrük beyannamelerinde tahrifat yaptıkları, vazifelerini suistimal ettikleri iddia edilen Adil, Muhlis, Hasan Tahsin, Mehmet, Memduh, Halit ve Salâhattin duruşmalarına dün de Ağırceza Mahkemesinde devam edilecekti. Suçluların hepsi gelmişti. Yalnız Salâhattin Bandırma'dan gönderdiği raporunda hasta olduğunu bildiriyor ve muhakemenin tâlikini istiyordu. Muhakemeye devam edilemedi. Salâhattine tekrar tebligat yapılması için muhakeme başka bir güne bırakıldı.

AÇIK TEŞEKKÜR

Müptelâ olduğum dahilli hastalığı ve bundan ileri mak'atten gelen kanım önüne geçilmek ve böylece ötedenberi muztarip olduğum bu öldürücü, ezici hastalığımdan tedavisi ne hiçbir müessesede imkân bulamadım. Milletimin hakikaten mevcudiyetle iftihar edilecek olan Emrazi aklı ve asabiye hastanesi Müdürü Bay Mazhar Osman'ın şeflerinden dahiliye mütehassısı Bay Kamereddinin hazakatinden bihakkın istifade etmiş bir vatandaşım. Hayatımı kurtaran bu ilim adamına alenen teşekkür etmeği vazife bilir ve ben gibi nicelerini ölümden kurtarmış ve kurtarmağa savaştığım bu sayın doktora işbu şükranlarımı kendine iletmesini muhterem gazetenizin iyilikseverliğinden dilerim.

Şehremini Unzuyusuf Hacı Yusuf sokak No. 14 İhsan Boz

MEMLEKETTE TAN

Sinoplu Gençler Samsunu Ziyaret Etiler

Ziyaretçiler Atatürk büstü önünde

Samsun (TAN) — Sinop Halkevi reisi Mecit ile temsil kolu reisi ve maarif müdürü Fahrinin de dahil bulunduğu Sinoplu 22 kişilik bir kafiler şehrimize gelmiş, halkevinin misafiri olmuştur. Sinoplu gençler bu-

rada üç temsil vermişler, iki bin yurtdaş tarafından seyredilmişlerdir.

C. H. Partisi tarafından misafirler şerefine bir öğle yemeği verilmiştir.

Hendekli Gençlerin Akyazıda Yaptıkları Tetkikler

Hendek ve Akyazı gençleri birarada

Hendek (TAN) — Gençler yurdu saz ve temsil kolları bandolarıyla ve başlarında İncebay Şakir Yalçın, bulunduğu halde Akyazı nahiyesine gitmişlerdir. Nahiyeye müdürü Nusret, muallim Haydar, belediye reisi Mesut ve bütün Akyazı gençleriyle köylüler kendilerini karşılamıştır.

metin oğlu, piyesi muvaffakiyetle temsil edilmiştir. Ertesi pazar günü, Kozluk köyündeki meşhur hanamlara otomobillerle gidilmiş, Hendek gençleri şerefine kuzular kesilmiş, cambazlar hünerler göstermiş, millî oyunlar oynanmış ve coşkun nutuklar söylenilmiştir.

O gece, Hendek temsil kolu tara-

Geceleyn Hendek gençleri otomo-

KOZLUDA MEKTEP İHTİYACI.

Kozlu ilkmektep talebesi

Zonguldak (TAN) — Kozluda mevcut beş sınıflı ilkmektep binasının ihtiyaca kâfi olmadığı görülmektedir. Yeni Kömür köyü çocuklarının da bu mektebe devamları mümkün

olamayacağı anlaşılmıştır. Bu vaziyette yeni bir mektep binası yapılmasına kat'î ihtiyacı vardır. Kozlu mektebindeki 62 fakir talebeye geçenlerde elbise temin olunmuştur.

Bulvadin Köylerinde Geziler

Köylü çocuklar ve ziyaretçiler

Bulvadin (TAN) — Halkevi tarafından köylere bir gezi tertip edilmiş, buna kaymakam Fevzi Akkor, memurların ve cemiyetlerin heri gelenleri iştirak etmiştir.

Her köyde kaymakam, köylünün isteklerini tesbit etmiş, doktor ve sıhhiye memuru hastaları muayene edip ilaç vermişlerdir. Halkevi başkanı da kitap, gazete, kalem, defter gibi şeyler hediye etmiş, maarif memuru ve muallimler köylüyü tenvire çalışmışlardır.

Gemlik Zeytinleri

Gemlik (TAN) — Gemlik ve havlisindeki zeytin ağaçlarına yıllardan beri göve denilen bir haşere musallat olmuş bulunmaktadır. Zeytinçiler ferden bu haşerelerle her türlü mücadelede girişmişlerse de, bir fayda elde edememişlerdir. Bilhassa çok kar yağmadığı senelerde artan bu haşerenin zararından, binlerce kişi muztarip bulunmaktadır.

ANKARA RADYOSU
Türkiye Radyodifüzyon Postaları
Türkiye Radyosu Ankara Radyosu
Dalga Uzunluğu
1639 m. 183 Kcs. 120 Kc.
T. A. Q. 19,74 m. 15195 Kcs. 20 Kc.
T. A. P. 31,70 m. 9456 Kcs. 20 Kc.
Çarşamba, 7. 6. 1939

12,30 Program. 12,35 Türk müziği — Pl. 13 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 13,15 — 14 Müzik (Riyasetiçimhur Bandosu — Şef: İhsan Küncer) 1 — A. Thomas — Hamlet operasından prelüd ve marş. 2 — St. Saens — "Cezair süiti", nin 3 üncü parçası. 3 — F. Popy — Provans eğlentisi (uvertür) 4 — Lacomme — "Kotlyon", (Orkestra süiti) a) Giriş, b) Sampanya bardağı, c) Tatlı mükâleme, c) Kordelalar ve davullar, d) Serpantin — Vals.
19 Program. 19,05 Müzik (Straussun bir vals) Pl. 19,15 Türk müziği (Fasıl hepyeti) 20 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 20,15 Negeli piyano — R. 20,20 Türk müziği: 1 — Osman Beyin—Saba peşrevi. 2 — Dedenin —Saba şarkı— Güşeyle gel bülbülleri. 3 — Aşk Mustafanın — Saba şarkı — Bir esmere gönül verdim. 4 — Kâzım Usta — Hüzzam şarkı— Benzemeysin kimsesiz. 5 — Keman taksimi. 6 — Halk türküsü — İndim dağdan ovaya. 7 — Halk türküsü — Damından görünür bağlar. 8 — Mehmet Nasibin — Hicazkâr şarkı — Görmezsem eğer. 9 — Refik Fersanın Rast şarkı — Yaktı çıhan ateşin. 21 Konuşma. 21,15 Müzik (Saksefon soloları — Nihat Esengin) 21,45 Haftalık posta kutusu. 22 Müzik (Küçük Orkestra — Şef: Necip Askin) 1 — Hanns Löhr — Hülye gecesi (Vals). 2 — Micheli — İtalya şarkıları (Potpuri) 3 — Bernhard Kutsch — Cigan fantazisi. 4 — Karl Blume — Güneşte (Vals). 5 — Schmalstich — Ormanda aşk. 6 — Peter Fries — Lejyoner asker. 7 — Paul Lincke — Venüs (Vals) 23 Son ajans haberleri, ziraat, esham, tahvilât, kambiyo - nukt borsası (fiyat) 23,20 Müzik (Cazband — Pl.) 23,55 — 24 Yarınki program.

TEŞKÜR

Zevcimim vefatı dolayısıyla cenaze merasimine gelen ve mektup ve telgrafla taziyede bulunarak derin acıma iştirak suretiyle samimi alâka gösteren akraba ve dostlarımıza bilhassa müntesibi bulunduğu Diş Tababeti Mektebinin çok candan bir bağlılıkla yapmış oldukları hususî merasim için de başta heyeti tedrisî üyeleri olmak üzere her birine ayrı ayrı teşekkür ve minnetlerimi arz ederim.

HALKEVLERİNDE

Beşiktaş Halkeviden: Aramızdan ayrılan evimiz Dil, Tarih, Edebiyat komitesi Başkanı merhum İhsan Şerif Sarun'un çok kıymetli hatırasını taziye için evimizde 7 haziran 939 çarşamba günü akşamı saat 20 de bir toplantı yapılacaktır. Evimiz üyelerinin ve kendisini sevenlerin bu son vazife ihtirama iştiraklerini rica ederiz.

Kızıltepede Postalar Üçe Çıkarıldı

Kızıltepede postaların haftada üçe çıkarılması için gazetemizde temenni mahiyetinde bir yazı çıkmıştı. P. T. T. Umumî Müdürlüğü Nazım Turunç bize gönderdiği bir mektupta, Umumî Müdürlüğe esasen bu işin yapılması tekkârür etmiş olduğunu ve haziranın birinden itibaren postaların üçe çıkarıldığını bildirmiştir. Gösterilen alâkaya karşı teşekkür ederiz.

YENİ NEŞRİYAT:

Ses

Sanat, edebiyat, sosyoloji mecmuası olan Ses yeniden çıkmaya başlamıştır. 24 büyük sayfadan mürrekkep olarak 10 kuruşa satılan bu mecmua içinde Suphi Nuri, Fikret Adil, Halikarnas Balıkcısı, Abdin Dino, Naci Sadullah, Faik Berce, Mevlâ Devrimin yazıları ve Bedri Rahmetî ile Nailin şiirleri, Abidin Dinonun da bilhassa çok güzel resimler vardır.

Hikâyeler

Bu mecmuanın 3 üncü sayısı gayet güzel küçük hikâyeler ve resimlerle dolgun bir şekilde çıkmıştır. Her nüshasında daha güzelleşen bu mecmuayı okuyucularımıza tavsiye ederiz.

Benzin Motörleri

Denizbank işletme merkez bürosu teknik baş inspektörü Kemal Akmen, (Benzin Motörleri) isimli güzel bir kitap neşretmiştir. 270 sayfadan mürrekkep olan bu eserde benzin motörlerine ait bütün muhtemel ilmi bir şekilde verilmektedir. 200 kuruşa satılmaktadır.

BÜRHANİYE

Bürhaniyenin tarih ve coğrafyasındaki mevkiini, Bürhaniyede yetişen ve bulunan halk şairleri ve muharrirlerle eserlerini tanıtan bu kitap, Bürhaniye Halkevi tarafından neşredilmiştir. TÜRK ŞAIRLERİ — Sadettin Nüzhet Ergun tarafından bütün Türk şairlerinin ihtiva etmek üzere çıkarılan bu eserinin üçüncü cilt - 72 ncı sayı intişar etmiştir. İÇEL — Mersin Halkevi tarafından çıkarılan bu derginin 2 ncı yıl, 16 ncı sayı intişar etmiştir.

7 Haziran 1939

TAN

ABONE BEDELİ

Türkiye	Ecnebl
1400 Kr.	1 Sene 2800 Kr.
750 "	6 Ay 1500 "
400 "	3 Ay 800 "
150 "	1 Ay 300 "

Milletlerarası posta ittihadına dahil olmayan memleketler için abone bedeli müddet sırasıyla 30, 16, 9, 3,5 liradır. Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur. Cevap için mektuplara 10 kuruşluk pul ilâvesi lâzımdır.

GÜNÜN MESELELERİ

Devlet Dairesi İş Dairesi

Elektrik, tramvay, havagazı, su gibi, şimdiye kadar hususi şirketler tarafından idare edilen müesseselerin belediyeye geçmesi İstanbul belediyesi için yeni bir mesele çıkmıştır. Bu müesseseler nasıl idare edilecektir?

Bir devlet idaresi vardır: Bürokrasi ve formalitelerden ibarettir. Mesuliyetten kurtulmak için icat edilmiş bir çok merasime tâbidir. Hayatın hergünkü serî seyri ile barışamaz. Onun içindir ki devlet iktisadi işleri beceremez kanaati hasıl olmuştur.

Bir de iş idaresi vardır, elastiki - dir, ihtiyaçlara uymasını bilir, seridir. Bu müesseseler evvelce birer ticari müessese gibi idare edildikleri için, bazı can sıkıcı formalitelerine rağmen, serî işlerdi. Şimdi belediye - ye geçtikten sonra bir devlet dairesi halinde işlemeğe başlarsa halkın şikâyetine sebebiyet verebilir. Nitekim telefon idaresi, hükûmete geçtikten sonra bir iş dairesi olmaktan çıkarak, devlet bürosu olmuş, ve halkı rahatsız eden bir takım formalitelere boğulmuştur.

Evvelce bu mevzua temas ettiğimiz zaman, bu müesseseleri belediye - nin ayrı bir idareye tâbi tutması lüzumunu ileri sürmüştük. Noktai nazarımız şuydu: Âmm müesseseleri birer iktisadi müessesedir. Belediye - nin idare etmesi, iktisadi faaliyetleri - ni idare etmesi için ayrı bir şeydir. Yeni belediye bu yeni telâk - kiye göre ayrı teşkilâta muhtaçtır.

Şimdi hükûmetin elinde bulunan bu müesseselerde de halkın istida ile müraacatı mecburiyetinin konmuş olması şimdiden halkın şikâyetini mucip olmağa başlamıştır. Belediyenin bu meseleyi iyi tetkik ederek müesseseleri devir alırken, onların bugünkü mekanizmasını da muhafaza etmenin çaresini aramalıdır.

İspanyadan Ayrıldılar.

Fakat...

Alman ve İtalyan kıtaları İspanyadan ayrıldılar. Ayrıldılar fakat İspanyayı iktisaden hâlâ işgalleri altında bulunduruyorlar.

İspanya Fasında ve Bask muntakasında bulunan madenler Almanların elindedir. Pasajes, Elferrol, Villagarçia ve Huevlada Almanlar denizaltı gemileri için üsler vücutte getirmişlerdir. İspanyanın şimalinde ve Cebelitarıkın etrafında Alman topları ve Alman mühendisleri çalışmaktadır.

Majurka ve Balear adaları da İtalyanların hissesine düşmüştür.

Güya gönüllüler İspanyadan ayrıldılar, fakat iktisadi kıtaları arkada bırakarak.

Yerli Çay

Memleket dahilinde yerli çay, yerli muz gibi, cenup memleketlere has ve ancak o iklimlerde yetişir mahsullere ehemmiyet verilerek bunları burada yetiştirmeğe karar verdikleri zaman doğrusu garibimize gitmiş ve bu hareketi bir nevi züppe - lik telâki etmiştik.

Halbuki cenup vilayetlerimizde bir kaç senedenberi mükemmel muz yetiştiğini görüyoruz. Şimdi de yerli çay yetiştirmeğe muvaffak olduğuna şahit oluyoruz.

Filhakika dün idarehanemize Rizeden bir paket içinde iki kutu çay göndermişler. Merak edip yaptırık ve içtik. Lezzeti hariçten getirmek - te olduğumuz çaylardan farksız, belki de daha iyi. Bu çayı kahvehane - lerde, ve evlerde rahat rahat kulla-

İzmirde üzümümüzü dikkat ve itina ile işleyen kadın ve kızlar

Almanlar Bizden Incir Ve Üzüm Almayabilirler mi?

Yazan:

ZEYNEL BESİM

Eski Hizmet Gazetesi Başmuharriri

Alman matbuatı, siyasi hislere bütün mülâhazaları kurban ederek, neşriyat yapıyor: Gazetelerimiz ta rafından lâyük olduğu mukabeleyi gören bu neşriyat mü - nasebetiyle zihinleri kuralayan bir nokta hakkında bazı malûmat vermek isterim.

Geçen hafta İzmirdeydim. İstihsal ve ihraç işleriyle uğraşan bir çok tanıdıklarım, Almanların bu garip neşriyatını ele alarak, incir ve üzümün âvakibi hakkında benden istizahta bulundular. Bu yazım hem o istizahlara cevap teşkil edecek, hem de incir - üzüm - zım, cihetlerine dokunacaktır.

Üzüm mahsulümüzün

mukadderatı tek pazara bağlı

İzmir Üzüm Kurumunun, 1936 yılında İktisat Vekâletine gönderilmiş bir raporunda, "mahsulümüzün mukadderatı tek pazara bağlanmıştır; bu vaziyet bugün değilse bile yarın tehlikeli bir şekil arzedebilir" deniliyordu.

Üç sene evvel söylenen veya düşünülen o "tehlikeli şekil" işte bugün geldi, çatı. Filhakika üzüm ve incir mahsulümüzün dörtte üçünü Almanya alır. Meselâ bu sene ki 74 bin tonluk üzüm rekoltesinin takriben 60 bin tonunu Almanya yollağık.

Alman ve İtalyan matbuatının neşriyatına bakılırsa Almanlar bizimle olan iktisadi münasebetlerini kesmek üzeredirler. Bu tahakkuk ederse incirin, üzümün hali ne olacak? Mahsullerimiz, müşterisizlik yüzünden, sokaklarda mı çürüyecek?

İngiliz pazarlarının mübayaat miktarları meydandadır. İngiltereye her sene vasatı 11 bin ton üzüm yollarız. Holanda piyasasının çektiği miktar ise bundan 3 bin ton noksandır. İncirin de vaziyeti aşağı yukarı budur.

O halde?

İzmirli hiç telâş etmesinler; Almanya Türk mahsulâtını, istese

nabiliriz. Binaenaleyh tecrübe müs - bet netice vermiştir.

Rizede yapılan bu tecrübe mem - lekete yeni bir servet kaynağı kazandıracaktır. Çünkü her sene hariçten bir buçuk milyon kilo çay ithal ediyoruz.

Hariçten getirttiğimiz bu çay için verdiğimiz belki milyonlarca liralık döviz tasarruf etmek imkânı hasıl olacaktır.

Rizede bu ilk tecrübe üzerine bu sene 15.000 dekar çay bahçesi vü - cude getirilecektir. Bu faaliyet böyle devam ederse iki sene sonra bir çay fabrikası kurmak, ve memleketin bütün çay ihtiyacını karşılamak müm - kün olacaktır.

de, istemese de, almağa mecbur değil, mahkûmdur; çünkü:

1 — Almanya "gıda" ya muhtaçtır ve tereyağ gibi, et gibi halktan esirgediği gıda maddelerinin, az veya çok, yerini tutacak yiye - cekten vaz geçemez.

2 — Almanya dövizsizdir; Kaliforniyaya döviz ödiyerek incir, üzüm satım alamaz.

Aç uam yiyeceği reddedemez

Binaenaleyh, miktarlarını azaltmağa ve fiyatlarını kırmağa çalışsa dahi, Almanyanın Türk incir ve üzümüne karşı tamamiyle müstağni bir vaziyet almasına maddeten imkân yoktur. Aç adam yiyeceği reddedemez.

Kaldı ki bu alış verişte Almanyanın da, Türkiyenin de menfaatleri iki cephelidir; bir farkla ki aramızdaki Kliring işlemeze Türkiye muhtaç olduğu malzemeyi İngiltereden kolaylıkla temine muktedirken Almanya sınav mamulâ - tını Türkiyeden başka yere kolay -

lıkla satamaz ve bu mamulâtı bu fiyatlarla başka memleketlerde yenecek maddelerle tebdile im - kân da bulamaz.

Bu itibarla siyasi hislerle koparılan bugünkü yaygaranın yarın daha başka ve daha mülayim bir şekil almasına bihakkın intizar edebiliriz. Almanya olsa, olsa mümkün olduğu kadar az mübayaat yapmak istemese, fakat ancak yüzde üçten ibaret bulunan Türk ithalâtını, bütün arzusunun rağmen kolay, kolay daha aşağıya indire - miyecektir.

İhracatı çoğaltma tedbirleri

Vaziyeti böylece teşrih ve tes - bitten sonra "incir ve üzüm meselesinin, halli behemehal lâ - zım" cihetlerine geleyim:

İncirde esas "adet" tir; yâni malın kıymeti tanelerin büyüklüğü ile mebsuten münenasip olarak ar - tar. Halbuki istihsalâtın yüzde sek - sen "birinci ve ikinci mal", yâni süzme ve elleme değildir.

Büyük mallarımızı Amerika ve İngilterenin kibar müşterilerine

kolaylıkla ve değer fiyatlarla sa - tıyoruz. Bu incirlerin yer yüzün - de rakipleri yoktur.

Küçük mallara gelince: Bunlar cihan pazarlarında Kaliforniya, Cezair, İspanya, Yunanistan ve İtalya gibi rakiplerle çarpışıyor - lar. Gerçi rakiplerimizin incirleri Türk incirleri kadar nefis değilse de halk arasında nefasetten evvel dikkat nazarına alınan şey fiyat - tır. Bu itibarla biz, bir taraftan incirin kalitesini yükseltmeğe çalış - makla beraber diğer taraftan da a - şağı malların bir kısmını, adet tas - nifinden kurtararak, Avrupanın her tarafında kullanılan "İncir kahvesi" şekline sokmak ve inci - rin bir kısmını o şekilde ihraç et - mek yoluna gitmeliyiz. İncir için:

- 1 — Kaliteyi yükseltmek,
- 2 — Kahve haline sokmak,
- 3 — Et makinesinden geçiril - miş pastalık pat halinde satmak.

Yollarından başka şekil yoktur. Fakat üzüm için kazıye sadece bu ve sadece bu kadar değildir.

İstihlâk artmıyor

Evvelâ bilmeğe ve inanmağa mecburuz ki üzümü sırf "kuru üzüm" halinde satmağa çalış - maktayız, katiyen çıkmaz yoldur. En iptidai, en az istifadeli ve nihayet katiyen çıkmaz olan bu yoldan biran evvel kurtulmağa mecburuz. Size misal olarak Fransayı gösteriyorum; Fransa muaz - zam bir bağ memleketi olduğu hal - de iki kilo dahi kuru üzüm ihraç etmez.

Rekoltemiz günden güne yük - seliyor. Daha düne kadar 40 - 50 bin tonu aşamayan istihsalâtımız 100 bin tonun yolunu tutmuştur. Bu sene bir arzıya uğramazsa Ege bölgesinin üzüm rekoltesi bizi büyük sürprizlerle karşılaştırmak istidadındadır.

Bu âzım rakamların yüzde yetmiş beşini 7, 8 ve 9 numaralı üzüm teşkil eder; yüzde yirmi beşini de iyi kalite 10, 11 ve pek cüzi olarak 12..

İncirde olduğu gibi üzümde de iyi kalite malları kolaylıkla elden çıkarmak mümkündür; fakat diğerlerinin incirinkinden daha ezici rakipleri vardır. Biz bu malla - rı, imkânı yok, kuru üzüm halin - de satıp kâmilan eritemeyiz; çün - kü:

- 1 — 220 bin tonluk Kaliforniya rekoltesi, çok müsait istihsal nazaran maliyeti daha ucuzdur.
- 2 — Ottava konferansının netai - yiciyle mukayyet olan İngiltere, herkesten ve her yerden evvel, Avusturyanın üzümüne mecburi müşteridir.
- 3 — İran otuz bin tonluk rekol - tesiyle piyasalara girmiştir.
- 4 — Yunanistanın ve bilhassa Girit adasının genç bağları verim - lerini arttırmaktadır.

Bütün bunlarla beraber ihti - yaç, adeta, standardizedir. İstih -

GÖRÜŞLER

Kendi Yarattığı İle Ölen Kafa!

Yazan: Sabiha Zekeriya Sertel

Denizaltı gemisinin içinde yüz - kişi idiler. Bu gemide çalış - mak salâhiyetini almak için, mektep sınırlarında, laboratuvarlarda, kazan karşısında ömürlerinin yarısını tü - ketmiş işçisiyle beraber, İngilterenin en yüksek mütefenninleri de var.

İmparatorluğun yüksek menfa - atlerini korumak için ölünceye ka - dar bu gemide sadakatle çalışacak - larına hepsi yemin etmiştiler. Laboratuvarında, senelerce bir harp zama - nında düşmanı süratle öldürmenin çaresini arayan kafalar, denizin dibine yuvarlanan insan kardeşlerini kur tarmanın yolunu da senelerce araş - tırmışlardı. Fenni kurtarma cihazı, dalgaç teşkilâtı, hava verme vesaiti her şey mükemmeldi. Bunların hepsini kendileri bulmuş, kendileri icat etmişlerdi. Öldürmek te onların, kur - tarmak ta onların elindeydi.

Thetis denizin altına gömüldüğü zaman, bütün medenî vasıtalar, ken - di icat ettikleri âletle faaliyete geçti. Faciann haberini alan bütün dost gemiler, imdada koştu. Thetis'in bu felâkete nasıl sürüklendiği nasıl bir sır kaldı ise, yüz kişiden ancak otuzunun kurtarılabildiğindeki hik - met te meçhul kaldı.

Ölen yetmiş kişinin içinden İn - gilterenin en büyük mütefenninleri, deniz aygırlarının ağzına girerken, bu sırı şöyle anlatacaklardır:

"Biz insanlar, bu denizin dibinde gördüğümüz yer yüzünün aygırını keşfetmek, akıllara dehşet veren fenin harikalarını bulmak için, bu dis - lerimizin arasına sıkışan kafalarımızı senelere yorduk. Beşeriyet tekâmül için, ölüm vasıtalarını icatta ne kadar ileri giderse, o kadar medenî te - kâmülde sürat kazanır.

"Yaratma kabiliyeti, icat kabiliye - ti bu kadar yüksek kafalarımız in - sanları yaşatmağa niçin sarfetmi - yor da, ölüm çareleri bulmağa has - rediyorsunuz? diye sormayın. Bizim buraya inimiz sizin için nasıl bir sır - sa, bu da bizim için bir sırdır."

Yer yüzünün yeni harp tehlikele - ri içinde kıvrandığı bir zamanda, bir denizaltı gemisinde yetmiş kişisin ölmesi belki de çok küçük bir hâdi - sedir. Yarın belki de milyonlar öle - cek... Fakat harikalar yaratan bu ka - faları, istilâç hırsları tatmin için fe - da eden insanlık, tekâmülünden ve terakkisinden neler, neler kaybede - cektir. Yaratan kafa, kendi yarattığı ile ölen kafa... Ne yazık!

Aksaraylılar, İyi Su İstiyorlar

Konya Aksarayı (TAN) — Egecik dağından eski künklerle buraya getirilmiş olan içme suyunun, künk - lerin bozukluğu yüzünde fena sular - la karıştığı anlaşılıyor ve bu içme suyunun halkın sıhhatine suitesir et - tiği söyleniyor.

Kasabamızın yakınlarındaki Ha - sandağı eteklerinde iyi bir su vardır. Belediyenin himmet edip bunu isae etmesi bekleniyor.

Ankara Elektrik Şirketi Satın Alındı

Ankara, 5 — Ankara elektrik şir - keti imtiyazı ile tesisatın satın alın ması için Nafia Vekâleti ile şirket mümessilleri arasında yapılan müza - kereler neticelenmiş ve satın alma mukavelenamesinin esasları tesbit edilmiştir.

Hükümet ilk olarak şirkete 400 bin lira verecek ve mütebaki bedeli muayyen taksitlerle ödiyecektir. Vekâlet elektrik işini bilâhare Ankara belediyesine devredecektir

Kütahyada Suni Çiçek

Kütahya, (TAN) — Şehrimize, sevyar bir suni çiçek ve çeltik mü - tehassısı gelmiştir. Halkevi bundan istifade ederek, bir hafta süren bir kurs açmış, yüzlerce vatandaş, suni çiçek ve çeltik yapmasını öğrenmiştir

salle beraber istihlâk artmıyor: bi - lâkis her yıl surprodüksiyonun av - vakibiyle karşılaşıyor.

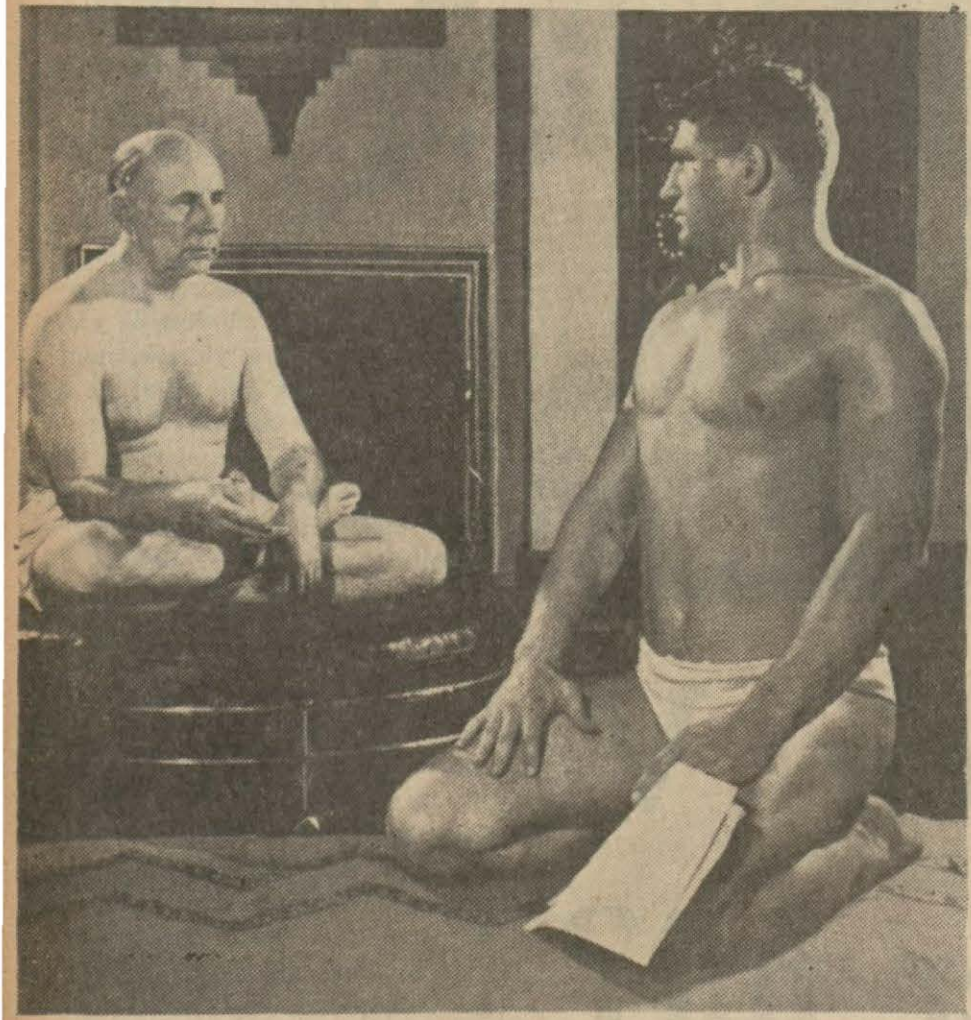
O halde ne yapmalıyız? Bu sualın cevabını ikinci bir yazımda arza çalışacağım..

İngiliz Karikatürü:

Hitleri rahatsız eden ve onu çeviren tehlike: Sulh müzakereleri, sulh muahedeleri, tecavüze karşı anlaşmalar

Resmini koyduğumuz boksör Lou Nova eski cihan şampiyonu Max Baer'i geçen gün on birinci devrede mağlup ederek ismini cihan şampiyonluğuna namzetler arasına geçirmiştir. Bu çok kuvvetli Amerikalı genç Hint usulünde idman etmekte ve gıda hususunda Hint pehlivanlarının takip ettikleri rejimi takip etmektedir. Resimde diz çökmüş Hint usulünü öğreten hocasının sözlerini dinliyor.

SERBEST SÜTUN Hakem Meselesi

Beden Terbiyesi Direktör-lüğünün memleket sporunda disiplin ve intizamı temin gayretiyle yeni yeni tedbirler aldığı bu sırada İstanbulda seyrettiğimiz üstüste bir kac mac çok mühim bir nokta üzerinde durmamız lâzım geldiğini gösteriyor: Hakem meselesi.

Hakemleri, disiplin ve otorite tesisi için vâsi salâhiyetlerle teçh ederken birer insan olmaları itibarile düşebilecekleri tabii olan bilgi ve dürüstlük hatalarının kontrolü ciheti henüz düşünülmüş değildir. Bu hususu isbat için hatırıma gelen bir kaç maçı söylemek isterim. Burada bir İzmir takımı ile Vefanın maçını.. Bir Galatasaray Vefa, bir Fener Vefa ve nihayet iki gün evvel Galatasaray - Fener maçını seyrettim.

Hakemlerin bir kısmında bilgi ve bir kısmında dürüstlük noksanı vardı: Saha ortasında durup yan hakemlere dikkat etmeden ofsaytlerin hiç birini görmeyen veya yanlış gören.. Bir tarafta hiç yoktan penaltı yara-tırken diğer tarafın birer cezayı müstelzim hareketlerini görmemezliğe gelen.. Top kale çizgisinden asgari yarım metre içeri girdiği halde gol vermiyerek bu hale şaşırıp ta duran iki taraf oyuncularını (ne duruyor - sunuz, oynayın) hitabıyla teççi eden orta hakemleri ve nihayet bu günlük hali bir (Ebilhevl) sükunu ile seyreden yan hakemleri gördük. Galatasaray - Fener maçında ise, hakem tamamen şaşırması vaziyeteydi. Bir takımını mağlûbiyete mahkûm eden kararından mı, yoksa utandığından mıdır bilmem, en kasti hareketlere dahi düdük çalmıyordu. Dördüncü gol baştan sonuna kadar hatalı idi. Topun kaleye girinceye kadar seyirinde ve yalnız bir misf saha içinde iki favul ve bir endbol vardı. Yan hakemi şiddetle bayrağını sallıyordu. Buna mukabil hakem gol kararında ısrar etti ve tabii oyunun bundan sonrası bir kördöğüşü oldu.

Avrupada uzun zaman kaldım ve bir hayli maç seyrettim. Çok kıymet verilen büyük maçlarda hiç bu kadar isabetsiz hakem gördüğümü hatırlamıyorum. Avrupada, benim gördüğüm Almanya ve Fransada halk ta, oyuncu da böyle sıkı bir maça göz göre göre yapılan bir idare hatasına asla reaksiyon vermedin durmaz. Hakem, maçın bîdayetinden itibaren oyuncuların nasıl oynadığını ve ne gaye güttüğünü fark etmelidir. Mütemediyen sertlenen, yalnız asap bozmak için takıma alınan, tekme vurup çarptıktan sonra düşürülmüş gibi kendisini yere atan bir oyuncuyu hakem farkedebilmelidir. Disiplin ve terbiyeye uymayan hareketlerinde oyuncuları tecziye eden direktörlük hakemlere de ceza vermelidir, vermiyorsa halkın sesi bazan, hakikatın ifadesidir. Unutmamalı ki disiplin kayıtları ne kadar şiddetli olursa olsun nihayet bir sabır ve tahammül hududu vardır. Bir taraflı ve kayıtsız şartsız itaat isteyenlere Freud'un refoulement nazariyesini hatırlatırım. Verecekleri boykot kararı ne kadar ağır olursa olsun 12 bin kişinin önünde böyle fena bir harekete maruz kalan takım veya oyuncunun bir gün tahammülü kırılabilir. Talimatnameler, usuller, nizamlar, ve sürü sürü oyuncu cezaları arasında hakem işlerini de bir tepetzüp menbaı halinden kurtarmak şüphesiz spor teşkilâtımızın en mühim ve en âcil vazifesidir.

Dr. İ. Sedat Akad

TAN: Spor neşriyatımızda tamamen bîtarafız. Bunu her fırsatta göstermek birinci arzumuzdur. Karilerimizin sarıh adres ve isimle göndercekleri, matbuat kanununun çerçevesi dahilindeki yazıları bunun gibi serbest sütunlarımızda her zaman neşre hazırız.

GAZETELERLE ŞAKALAR

Gözleri Kapalı Fakat Açıkgözdürler

Yazan: Naci SADULLAH

Nadir Nadi, "Ciddi!" gazetesine a-rasıra yazdığı başmakalelerle babasına vekâlet ediyordu. Yunus Nadinin semiz gövdesine dar gelen o sütun, Nadir Nadinin ince vücudüne bol geliyordu:

Yıllarca, Yunus Nadi üstadımızın şişman vücudüne kaftan olan başmuharrirlik hüviyeti, Nadir Nadi oğlumuzun nârin şahsiyetinden, öksüz sünnet çocuğuna giydirilmiş bol bir entari gibi sarkıyordu. Fakat Nadir Nadi, uğraşa, didişe, bu bol entariyi kendisine yakıştırdı. Üstelik de, - Alman faşistlerine has olan muslihane ve dostane bir işgal tabyesi kullanarak, - içine misafireten girdiği sütna iyiden iyiyi yerleşti. Fakat ne de olsa, babası kadar eli yatkın olmadığı için, her attığını tutturamıyor.

Mesela, evvelki günlük yazısında şöyle diyordu:

"— Son seneler zarfında, Avru-panın haritasının başına gelenleri söyle bir hatırlayalım:

Ne devletler yıkıldı, ne hudutlar parçalandı! Her biri, bir veya bir kaç muahedeye bağlı bu zavallı varlıklar, birer birer ortadan kalkarken, kim sesini çıkardı?"

Bu suale bakılırsa, o hâdiseleri, bütün dünyanın büyük bir sessizlikle karşıladığına inanmak lâzım. Halbuki, bilâkis, o sıralarda, her kafadan ayrı bir ses çıkmıştı. Hattâ, o vesileyle bir çok gafiller, sade seslerini değil, foyalarını da meydana çıkar-mışlardı.

Şimdi, o zaman bozuk çıkan seslerin, birer birer akort edildiklerini görüyoruz.. Ve şimdi Nadir Nadi, o sıralarda hiç bir şey söylememiş, ve hiç bir şey isitmemiş gibi görünmeğe çalışıyor. Halbuki, böyle bir iddiaya, ancak hafızaları kuvvetli insanlar inanabilir.

Biz, o sıralarda, hiç kimsenin ses çıkarmadığına nasıl inanabiliriz ki, Almanların zaferlerini kutlulayan mürâi alkışlar, hâlâ kulaklarımızda aksediyor.

O günlerde, kendim de, o alkışlara ısıklı ve yuha çekenler arasındaydım. Hattâ, o sıralarda, bu karşılıklı alkış ve ısıklı sesleri, o kadar birbirine karışmıştı ki, bütün dünyayı saran o kuru gürlütiye konulan teşhis şuydu:

"— Lâkırdı muharebesi!"

Eğer kuru kuruya "ses" çıkarmamın faydasızlığı ve manasızlığı anlaşılmasaydı, bu komik muharebe, çok uzun sürebilirdi. Fakat bereket ki, "ses" in, müessir bir silâh olmadığı kestirdiler: Şimdi, İngiltere, "ses" yerine ordu çıkarıyor. Şimdi geveze Fransa, "ses" yerine tayyare çıkarıyor. Şimdi, diplomatlar, radyo mikrofonu başında bağırmıyorlar; masa başında sessiz sessiz konuşuyorlar. Şimdi, diplomatlar, birbirlerine, yüksek sesle "nasihat" ve "nutuk" vereceklerine, hafif sesle "teminat" veriyorlar. Şimdi, Hitler bile, Mussolini bile ses çıkarmıyor. Ve şimdi dünya, "ses" yerine "iş" çıkarıyor.

Bu hayırlı tezadı sezmemiş görünen Nadir Nadi, aynı makalesine şu cümlelerle devam ediyor:

"— Acaba, demokrasilerle Sovyet Rusya arasında devam eden karşılıklı pazarlık (!), ne zamana kadar sürecek? Ve neticesi ne olacak?"

"Bize mesele, şimdilik Avrupa sulhü bakımından, hayatı bir ehemmiyeti haiz değildir. Almanların muhtemel hedefleri garanti altında dır. Bunlardan birine taarruz vâki olursa, harp kopacaktır. Böyle bir harpte ise, Rusya, elbette, demokratlarla beraber olacaktır!"

Ya bu kehanete ne buyrulur? Bütün dünyanın, Sovyet tekliflerinin mahiyetini merak ettiği şu sırada...

E K O N O M İ

Buğday Noksanı Yok Değirmenlerde Şehrin İhtiyacı İçin Kâfi Miktarda Buğday Var

Payasamızda buğday noksanı olduğu yolunda verilen haber doğru değildir. Her gün Anadolu'dan gelen buğdaylardan başka toprak mahsul-leri ofisi tarafından piyasanın ihtiyacını karşılayacak kadar siloların buğdaylarından piyasaya verilmektedir. Dün de piyasamıza 879 ton buğday getirilmiştir. İstanbulun üç yüz ton olan günlük ihtiyacı için daha değirmenlerde ihtiyat mal saklanmaktadır. Bu itibarla fırınlar için un tedarikinde hiç güçlük çekilmemektedir.

Dün yumuşak buğdaylar 5,32, sertler 5,10 — 5,14, kızılcalar 5,32 kuruştan satılmıştır. Evvelki gün getirilen sarı mısırlar dökme olarak 4,15, beyaz mısırlar 4,05, çavdarlar 4,15—4,17, keten tohumu yeni mahsul olarak 9,20, dökme kuş yemi 5,15 kuruştan satılmıştır. Piyasamıza 21 ton taze kaşer ve 49 ton taze beyaz peynir getirilmiştir. Kaşerler 49 — 55 ve beyaz peynirler 23,05 — 26,22 kuruştan, getirilen 53 ton birinci zeytinyağları 45 — 46,5 kuruştan verilmektedir. Anadolu'dan 33 bin kilo kuru fasulye ve 38 bin kilo mercimek getirilmiş ise de henüz satılmamıştır.

BORSA	
6 - 6 - 939	
ÇEKLER	
Londra	5.93
Newyork	126.54
Paris	3.3550
Milano	6.6550
Cenevre	23.585
Amsterdam	67.3875
Berlin	50.7825
Brüksel	21.5475
Atina	1.0825
Sofya	1.56
Madrid	14.035
Varşova	23.8725
Budapeşte	24.8425
Bükreş	0.9050
Belgrad	2.8925
Yokohama	34.62
Stokholm	30.535
Moskova	23.8825
ESHAM VE TAPVİLÂT	
Türk borcu II Peşin	19.40
1938 % 5 İkramiyeli	19.—
Ergani	19.20
Sivas-Erzurum I	19.63
Sivas-Erzurum III	19.77
Sivas-Erzurum 4	19.70
Sivas-Erzurum 5	19.77
Mümesil peşin	41.75
Çimento vadeli	8.80

Fenerbahçenin Yıldönümü

İngilizleri Cuma Günü İstanbulda Sporcular Merasimle Karşılıyacak

Fenerbahçe Spor Klübü Başkanlığından tebliğ edilmiştir:
1 — Middlesex Wanderers İngiliz futbol takımı 6/6/939 salı günü Londradan hareket etmiştir. 9/6/939 cuma günü sabah saat 7.15 te Sirkeciye muvasalat etmiş bulunmaktadırlar.

2 — İlk defa memleketimize gelecek olan İngiliz sporeu misafirlerini karşılamak üzere bütün Fenerbahçelilerden ve diğer sporcu arkadaşlarımızdan o gün saat 7 de Sirkeciye bulunmaları rica olunur.

3 — Maç günü gişeler açılmaya çağından şimdiden biletlerin aşağıda ilân edilen mahallerden tedarik edilmesini,

4 — Nümerote kapalı tribün bileti alanların bilet üzerindeki kırmızı numaralara dikkat ederek tribünlerdeki yerlerini işgal etmesini ve herkesin ellerinde mevcut bilet parçalarını icabında göstermek üzere muhafaza etmelerini,

5 — Senei devriyelerimizde klübümüze büyük teveccüh ve alakalarını ibzal ederek bizleri şerefliendiren muhterem halkımızdan intizamı temin için komitenin alacağı tertibata riayet etmek suretile vazifelerimizi teşkil etmelerini bilhassa rica ederiz.

6 — Sahanın giriş yerleri:
I — Nümerote kapalı tribünlerden A ve B ye kapalı tribün arkasındaki 1 numaralı methalden girilir.

II — C ve D ye kapalı tribün arkasındaki 2 numaralı methalden girilir.

III — Hususi davetliler kapalı tribün arkasındaki 3 numaralı methalden girerek sol tarafı takiben ATATÜRK büstünün arkasındaki belkonda tahsis edilen mahalleri işgal ederler.

IV — Pist üzeri nümerote bileti olanlar ve pist üzeri davetiyesi bulunanlar kapalı tribünün büfe köşesindeki açık tribün methalinden sahaya inen merdiven başındaki tel kapıdan girerek biletliler A ve B tribünleri önündeki nümerote yerleri ve davetiyeliler de C ve D tribünleri önündeki mahalleri işgal ederler.

V — Bir liralık açık tribün bileti olanlar açık tribünlerin 1, 2, 3, 4 numaralı methallerinden girerler. Kapalı tribünlerin Bağdat caddesi tarafındaki pist kenarında da bir liralık mahaller hazırlanmıştır.

VI — 50 kuruşluk dühuliyet bileti olanlar açık tribünlerin Kızıtoprak tarafından arkasını takip ederek pist kenarında tahsis edilen boş mahalli işgal ederler.

Federasyon Reisliklerine Kimler Seçilecek?

Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğü faaliyet programını çizmiş ve artık tamamile işe başlamış bir vaziyettedir. Genel Direktör işle çok yakından alakadar olmakta, iş başına getirilecek olanların bu işin ehli ve teşkilâtta tecrübe sahibi kimseler olması için çok titiz davranmaktadır.

Genel Direktör General Cemil Taner, üç gündenberi İstanbulda bulunmakta ve evvelce de yazdığımız gibi temaslara çıkmaktadır. Bilhassa deniz işleriyle çok yakından meşgul olmakta, yeni deniz ajanı Şazi Tezcan da beraber çalışmaktadır.

Geçen akşam gazete muharrirleriyle bir hasbihal yapan General Cemil Taner, Ankara hususi muhabirimizden alarak yazdığımız beden terbiyesi teşkilâtı esasları üzerinde konuşmuş ve federasyon reisliklerine getirilmesi düşünülen kimseleri söylemiştir.

Futbol federasyonu başkanlığına eski Fenerbahçeli Canbaz namile maruf Kâmil Etem, güreşe, senelerce güreş sporunun yükselmesi için çalışmış ve bütün muvaffakiyetlerinde âmil olmuş eski güreş federasyonu başkanı Ahmet Fetgeri, atletizme eski idarecilerden ve spor hayatında temizliği ve dürüstlüğü ile tanınmış ve son Mısır seyahatinde atletizm kafilesinin başında giden Adil Kirayın getirilmeleri kuvvetle muhtemeldir.

Teşkilâta ehil kimseler bulununcaya kadar bu işler şimdi olduğu gibi muvakkat bir zaman için fahrî olarak tedvir edilecektir. İstanbulun spor bütçesi 643 bin lira olarak tesbit edilmiştir.

Genel Direktör, ağılebi ihtimal, Fenerbahçenin yıldönümünde bulunmak üzere bir hafta kadar daha İstanbulda kalacaktır.

IHRACAT :

Mayısın Son Haftasındaki İhracat

Mayısın son haftasında muhtelif memleketlere limanımızdan 227 bin lira kıymetinde ihracat malı sevkiyatı Almanyaya ve bir miktar da İtalya ve Estonya'ya gönderilmiştir. Almanyaya için gönderilen mallar 192 bin lira kıymetindedir. Estonya'ya 26 bin liralık 60 bin kilo tütün, İtalyaya 13 bin liralık muhtelif mallar yollanmıştır. İsveç ve Romanya'ya da az miktarda deri ve ceviz, Amerikaya bir miktar halı ihraç olunmuştur.

Almanlar Paçavra Alıyor

Dün Almanya için tütün, balık kon sersivi, yünlu paçavra, koyun derisi, barsak ve yumurta; Fransa için iç fındık, buhur, yünlu paçavra ve ip parçaları; İtalya için kuşyemi, yumurta; İngiltere için gül yağı; Yunanistan için yumurta; İsveç ve Romanya'ya da az miktarda deri ve ceviz, Amerikaya bir miktar halı ihraç edilmeğe üzere muameleleri yapılmıştır.

Tiftik İhracatı Artıyor

Sovyetlere yeniden 100 bin kilo ilk parti olarak 115 kuruştan tiftik satışı yapılmıştır. Bu mallar yeni sene kırkım tiftiklerindedir.

Sovyetlere yapak satışı da devam etmektedir. Sovyetlerin bir salâhiyetkar eksperisi şehrimize gelmiş ve ardiyeler ve depolarda tetkikat yaparak ihraç edilecek malları görmüştür.

Dün İngiltreye de Bolvadin cinsi tiftiklerden 108,5 kuruştan 93 balya ve 111,5 kuruştan 120 balya Polatlı mallarından satılmıştır.

miyeti haiz değildir!"

Madem ki, Sovyet Rusya, bir harp vukuunda, nasıl olsa demokratlar cephesinde yer alacaktır; bu beyhude gayretlere zahmetlere, külfetlere ne lüzum var? Demokratlar bildiklerini okurlar, ve... Rusya da arkalarından gelir: Tıpkı meşhur fıkradaki istim gibi!

Görüyorsunuz ya: Bizim Nadir Nadi, sade önünü değil, arkasını da göremez oldu!"

Şimdi siz:

"— Peki ama, diyeceksiniz. önünü de, arkasını da göremediği halde nasıl yürüyebilir? Hiç gözleri kapalı bir insan ilerleyebilir mi?"

Hakkınız var ama, bu kaidenin, böyle "nadir", daha doğrusu "ender" müstesnalı vardır: Onların gözleri kapalıdır ama... "Açıkgöz" dürler!

İÇ PIYASALAR :

Müstahsil ve Tüccar Afyon Satıyor

Müstahsil ve tüccar elinde kalmış olan eski afyonlardan son müddet nihavetine kadar toprak mahsulünün miktarı 3200 şandık kadardır. Halbuki bazı tüccarlar verilen fiyatı ve tediyeye şartlarını muvafık bulmadıkları gibi Ziraat Bankası tarafından malın kıymetinin yüzde seksenine muadil avans verilmesini de kabul etmemişlerdir. Çünkü Ziraat Bankasının vereceği avansa mukabil faiz alacağını haber alan tüccar:

(Malım her vakit altındır. Varsın çocuklarıma kalsın.)
Diyerek ellerindeki afyonları saklamaya karar vermişlerdir. Bu suretle saklanan afyonların miktarı 2 — 3 bin şandık arasında bulunduğuna tahmin edilmektedir. Afyoncuların Parti Kurultayın yaptıkları müracaate henüz cevap gelmemiştir.

Yerli Mallar Sergisi

On birinci Yerli Mallar Sergisine iştirak için müracaat eden firmaların sayısı yüzü bulmuştur.

Müracaatler devam etmekte olduğu gibi bu firmalar sergide teşhir edilmek üzere mamulât hazırlamaktadırlar.

Hataydan sergiye iştirak edecek firmalar da nümunelerini yakında göndereceklerini bildirmişlerdir.

Sergi komitesi Cuma günü saat 16 da Millî Sanayi Birliğinde toplanacak ve serginin açılış gününü tesbit edecektir.

İngilizler Ankarada Oynuyacak

Fenerbahçelilerin 31 inci yıldönümleri için İstanbula gelecek İngiliz takımının Ankarada da maç yapması için teklif yapıldığını, fakat mali noktalarda anlaşma olmadığını yazmıştık.

Ankaralılar İngilizleri Ankaraya getirtmek için tekrar teşebbüse girişmişler. Fenerbahçelilerin reisî Hariciye Vekilimiz de tavassutla bulunmuştur. Bu vaziyete göre İngilizlerin Ankarada maç yapmaları tahakkuk etmiş gibidir. Ankara takımı, İngiliz maçları için İstanbuldan bazı oyuncularla da takviye edilecektir.

Gizli Bir Harp:

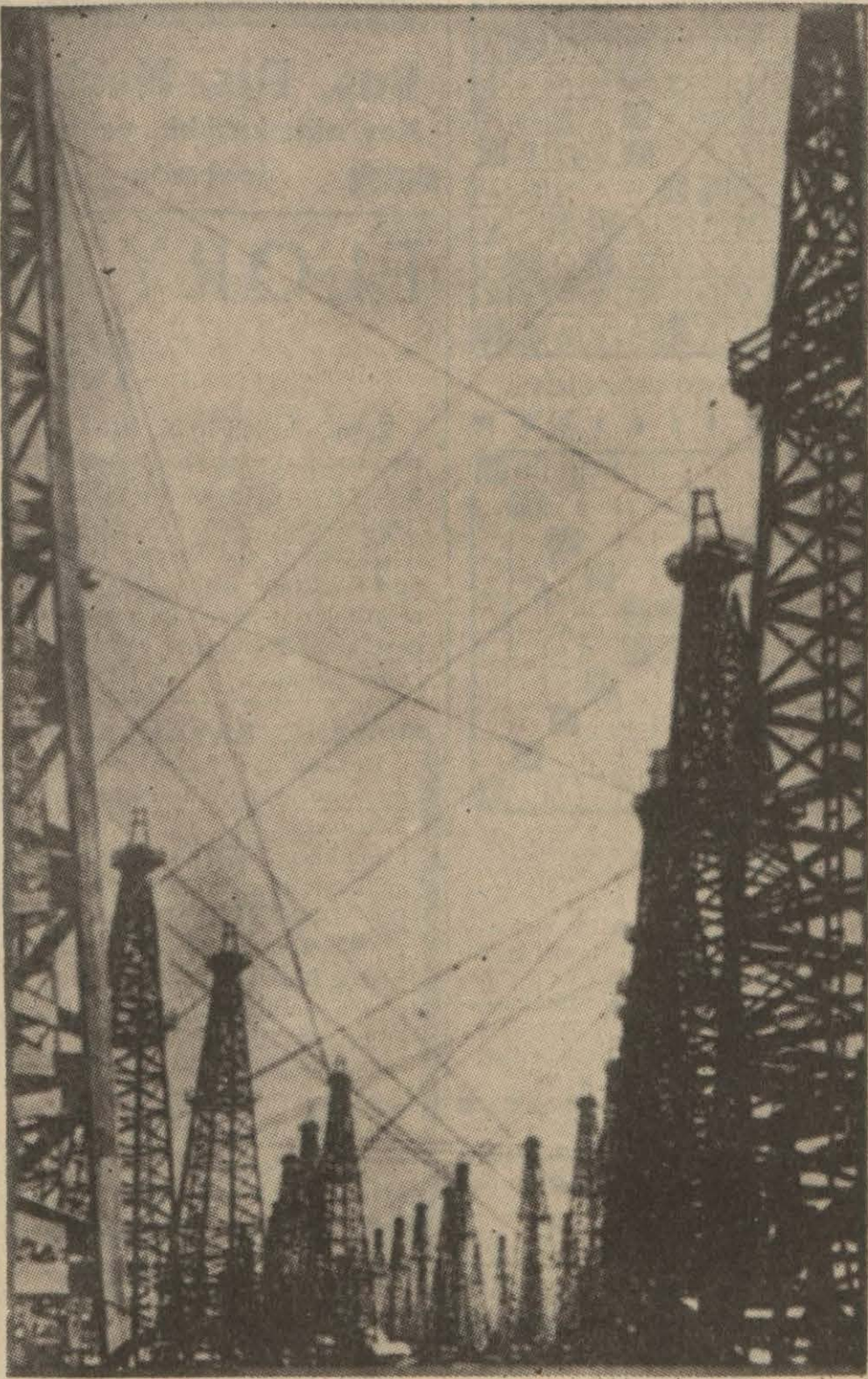
Siyah Altın Harbi

Gelecek cihan harbinin temeli petrol olacak ve muzafferiyet, galibin sarfedebileceği benzin galonları ile taayyün edecektir. Bugün petrol sulhte de harpte de bir memleketin ticaret, münakale ve müdafaa sistemlerine tamamile hâkim bulunuyor.

Milletleri birbirine düşüren büyük meseleleri biraz eşecek olursanız mutlaka petrol kokusu gelir.

YAZAN :

Faik Sabri Duran

Cihan siyasetine hâkim petrol kuyuları

ni boyunca Çinlilere taşımalarından şikâyet ediyordu. İngiltere Hariciye Nazırı Lord Curzon da, meşhur petrol kralı Deterding'den bahsederken: "Her şeyi ona borçluyuz. İtilâf devletlerinin zaferini petrol dalgaları üzerinde o calkalandırır, derdi.

PETROLÜN TARİHİ

Petrol pek eskidenberi malumdur. Incilden öğrendiğimize göre Hazreti Nuh tufan ile karşılaşmadan evvel gemilerini petrol ile kalafatlamıştı. Eski Mısırlılar onu mumyalarında kullanırlarmış. İnkalar ve Aztekler gibi Amerikanın eski kavimleri de petrolü bilirlerdi. İranlılar Bakûnun sönmez ateşgedelerini ziyarete giderlerdi. 1850 de Amerika Birleşik Devletlerinde ilk defa olarak petrol bulunduğu zaman Amerikalılar bunu karaciğer ve göğüs hastalıklarına karşı iyi bir ilaç diye tanıdılar. Bazı açık gözler petrolü küçük şişeler içinde satarak para kazandılar. Beyazlar bu ilacı Amerika yerlilerinin sihirbazlarından öğrenmişlerdi. Dünyanın ilk petrol kuyusu 1859 da Eriş gölü civarında Titusville de açıldı. burada petrol 13 metre derinden geliyordu. Bu ilk muvaffakiyet üzerine, altın için olduğu gibi bir petrol hücumu başladı: Her e-line kazmayı kapan, petrol aramaya çıkıyordu. Yeni bulunan zengin kaynaklar etrafında bir kaç hafta içinde şehirler doğup büyüyor, talii olanlar az zamanda milyonlar oluyordu. Petrolün lâmbalarda yakılması insanların tenvir ihtiyaçlarında büyük bir yenilik olmuştu. Böylece uzun müddet petrol yalnız bu iş için arandı, sonra 1900 de petrol ile işleyen motorlerin otomobillere tatbiki ve 1912 de ağır yağların gemi kazanlarında yakılması usulünün keşfi petrol isteğini pek arttırdı. Bu ihtiyaç karşısında büyük sanayi memleketleri petrol peşinde koşmaya ve bir petrol siyaseti takip etmeye başladılar.

PETROL REKABETİ

İngiliz ve Amerikan mühendisleri dünyanın dört köşesinde petrol aramaya çıktılar. Uzak memleketlerde keşfedilen kaynakları işletmek için imtiyazlar ve inhisarlar arayan büyük devletler arasında müthiş bir rekabet başgöstermişti. Her tarafta muhtelif heyetler dolaşiyor, gizli ajanların

gönderdikleri dosyalar koca dosyalar teşkil ediyor, entrikalar dönüyor, fesatlar kuruluyordu. Adepta gizli bir harp başlamıştı. Bu harbi idare edenler iki büyük gruba ayrılmışlardı: Bir tarafta Rockefeller'in kurduğu Standard Oil Amerikan tröstü, bunun karşısında Deterding'in idare ettiği Royal Dutch Shell İngiliz ve Holanda grupları. Bu iki grup bütün diğer şirketleri etraflarına toplamışlardı. Bütün petrol işlerinin arkasında bu iki gruptan birine ve yerine göre ikisine varılıyordu.

PETROL HARBI

Dünyanın muhtelif köşelerinde milletleri birbirine düşüren büyük meseleleri biraz eşecek olursanız burunuza mutlaka bir petrol kokusu gelir. Meselâ Meksikadaki dahili harpleri senelerce kimler kundakladı? Petrolcüler... Amerikan ve İngiliz petrol şirketlerinin rekabeti olmasaydı Meksika çoktan rahata kavuşurdu. Birbirini peşinden iktidar mevkiine gelen Diyas'lar, Modero'lar, Huertalar, Carranza'lar hep İngiliz ve ya Amerikalılardan gördükleri yardımlar ve aldıkları silahlarla senelerce memleketlerini kana boyadılar. Nihayet geçen sene yeni Cumhurbaşkanı Cardenas 17 İngiliz, Amerikan ve Holanda petrol şirketinin imtiyazlarını feshetti de memleket rahata kavuştu. Fakat petrol işinde alâkadarları kolayca alt etmek mümkün olamıyor. Sonradan öğrenildi ki Meksika hükümeti ile bu senenin 18 Birinciteşinine kadar 15,000,000 varil petrol teslim edilmek üzere bir mukavele imzalamaya muvaffak olan Francis Rickett ismindeki esrarengiz şahsın arkasında İngiliz menafii vardır.

Bir misal daha.. Cenubi Amerikada haritaların beyaz gösterdikleri tanımlıyan bir yer var: Gran Chaco.. Burası sık ormanlar ve sımsıkı bataklıklarla kaplıdır... Bu sahada Bolıvyaya ile Paraguay hükümetleri arasında bir hudut bile ayrılmış değildir. Betbahlığa bakınız ki buralarda dolaşmaya kalkışan petrol arayıcıları bu kıymetli mayinin izlerine tesadüf ettiler, ve bu yüzden Bolıvyaya ile Paraguay senelerce boğaz boğaza geldiler. Sebabi İngilterenin Paraguay'a arasında müthiş bir rekabet başgöstermişti. Her tarafta muhtelif heyetler dolaşiyor, gizli ajanların

(Devamı 10 üncüde)

Denizaltı Faciası

Tahtelbahir Yerinde Şamandra Sallanıyor

Ölü Haline Gelmiş Olarak Son Kurtulan Gemici

Batanların Kurtarılması İçin Sarfedilen Bütün Gayretler Boşa Gitti

İngiltere Bahriye Nezareti Thetis tahtelbahirinin battığı mevkie tehlike şamandrasını attırmağa karar vermiş ve bu kararı icra ettirmiştir.

Şamandra o civardan geçen gemilere altında korkunç bir çelik tabutun yattığını göstermiye yarıyacaktır.

Bahriye Nezaretinin bu tedbiri, faciannın dehşetini bir kat daha arttırmıştır. Son bir ümitle kurtarılacakları beklenen efrat hakkında bütün ümitlerin kesildiğini anlatan o şamandra, çelik tabutları içinde nefessizlikten boğulmuş gemicilerin müsterek mezar taşları olacaktır.

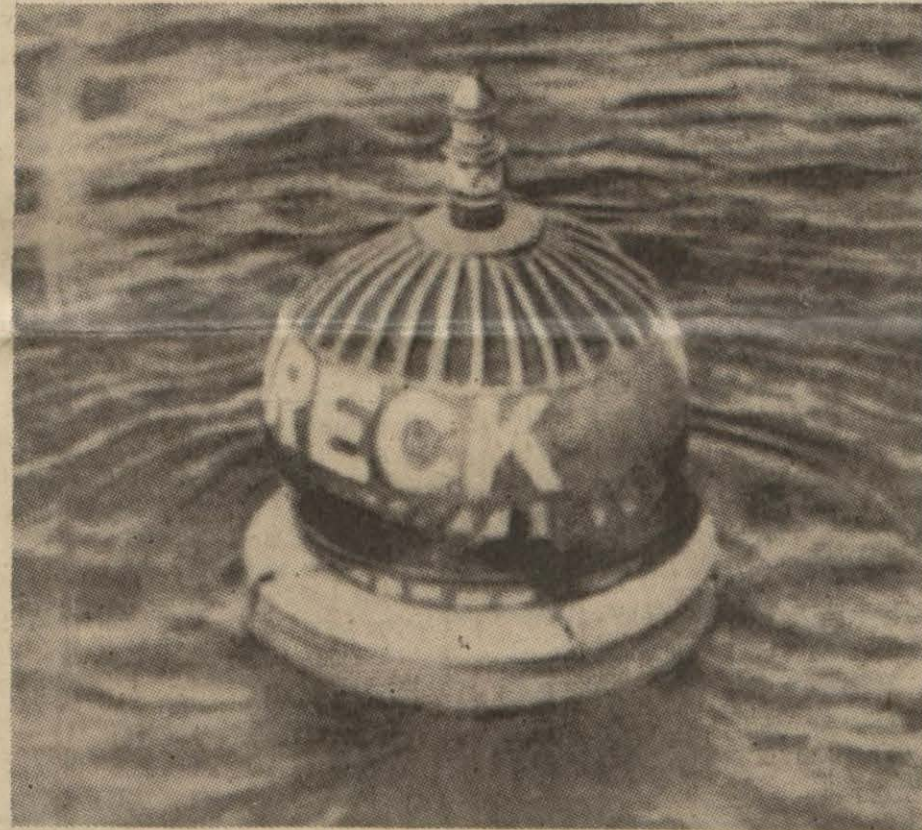
Geçende batan ve ekseri efradı "Tahlisiye çanı," denilen âletle kurtarıldıkları halde bu İngiliz tahtelbahirinden ancak dört kişinin kurtulabilmiş olması herkesi hayretlere düşürmüştür.

Neden kurtarılamadılar?

Kazazede denizaltı. Thetis. İn-

giliz donanmasına teslim olunan en yeni gemilerdendir. Gemi henüz teslim olduğu için, kabul edilir bir halde olup olmadığı tetkik edilmekte idi. Bu yüzden geminin içinde kendi mürettebatından başka gemiyi görmek isteyen zabıtlar, bir pilot, gemiyi inşa eden kumpanyanın yirmi mütehasısı da bulunuyordu.

Thetis, geçen perşembe günü saat 1,40 geçe Liverpool önünde denize daldı. Su altında yalnız üç saat kalacaktır. Üç saat geçtikten sonra geminin kaybolduğu anlaşıldı.

İngiliz Bahriye Nezaretinin tahtelbahirinin battığı mevkie attırmağa karar verdiği tehli ke şamandrası

Neden Kurtarılamadılar?

Çelik Mezarda Kalanlar, Ölümüne Mahkûm Olduklarını Bildiklerini Anlattı

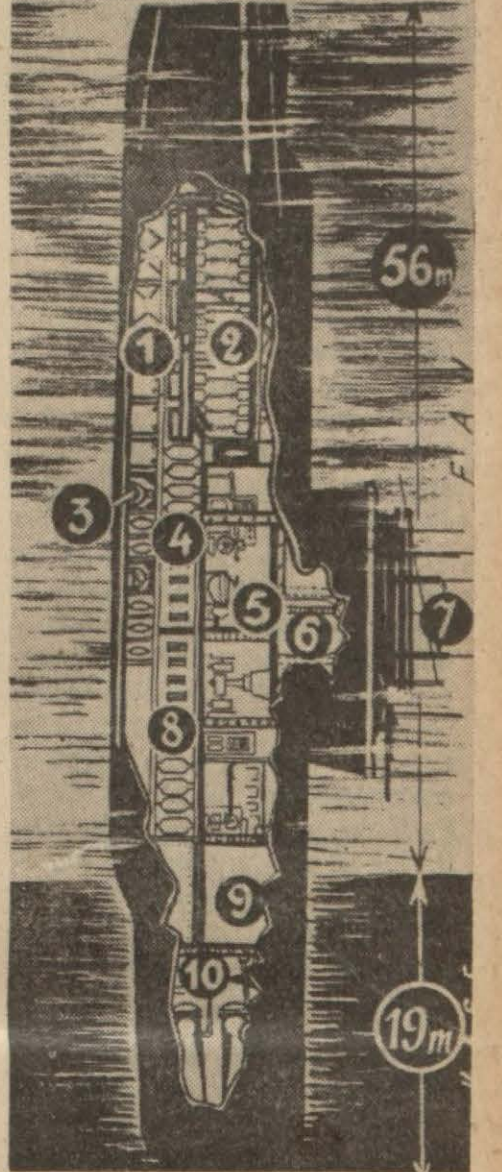
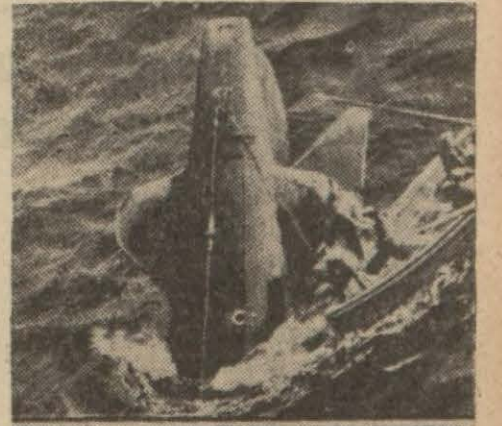
Denizaltında kaybolan kolacarı için ağlayan iki zavallı kadın

Yapılan ilk iş bugünün fenni vasıtalarını kullanarak batan denizaltının yerini tayin için çalışmaktır. Bütün fenni cihazlardan istifade olunduğu gibi en süratli gemiler faaliyete geçirildi. Muhrilerden müteşekkil bir filo-tilla dakika fevretmeden çalışıyordu. Fakat kazazede gemi ancak cuma sabahı erkenden bulundu. Fakat gemiye herhangi yardımda bulunmak için tesadüf olunan güçlükler, yenilemeyecek mahiyette idi. Gerçi geminin hull'u, su üstünde idi. Fakat cereyanın şiddeti ona yaklaşmağa imkân vermiyordu. Daha sonra suların yükselmesi yardıma mâni olmuş, suların alçalması ve geminin tekrar görünmesi beklenmişti. Fakat bu intizar da boşa gitti.

Amerikan tahtelbahiri ile İngilizin batış farkları

Hâdisse, Amerikada vuku bulan Squalus hâdisesini takip etti. Bu Amerikalı tahtelbahir daha derin bir yerde batmış ve deniz dibine oturmuştu. Thetis'in burnu ise, kendi boyunun nısıfı olan bir yerde, kuma batmış ve geminin arkası kısmı, sular indiği zaman hariçte kalmıştı.

Gemi dahilinde bulunanların

Batan tahtelbahir efradının kurtarılamamasına bu vaziyet sebep olmuştur. Denizaltı gemisinin kuma sallanan kısmı ile yukarıda kalan kısmı metrelerle gösterilmiştir.

Davis cihazını kullanarak kendilerini kurtarmaları bekleniyordu. Fakat bu cihaz sayesinde ancak dört kişi kurtulabilmiştir. Halbuki gemide bulunanların her biri için bu cihazdan bir tane bulundurulmuştu. Ve bu cihazlar, bütün gemiyi de su üstüne getirecek kadar uzak bir yerde hıfzolanmaktadı. Bu cihazı kullanarak gemi dahilinde bulunanları ikiye ikiye kurtarmak mümkündür. Bu yardımın kıymeti, hariçten gelecek imdadı beklemeden, kurtuluş temin etmesinde idi. Fakat bu cihazı kullanmanın da kendine göre bir takım güçlükleri vardır. Cihazı kullanmak için bir daireyi yavaş yavaş su ile doldurarak hariçteki tazyik ile dahilindeki tazyiki müsavileştirmek, daha sonra arada kalan hava ile birlikte geminin içinden fırlamaktır. İki adam, bu daireyi kullanıp kaçtıktan sonra buradaki suyu boşaltmak ve bunu tahtelbahirin içine almak lâzımdır. Tahtelbahirin içi su dolu ise kurtulabilecek şahısların sayısı pek mahdut olabilir. Thetis'in içindekiler de bu güçlük karşısında kalmışlardır. Bâhusus geminin içinde teçrübelerle iştirak edenlerin çok olmaları vaziyeti büsbütün güçleştirmekte idi. Geminin içini su ile doldurmak ve teneffüs için lâzım olan havayı israf etmek korkusu Davis cihazından istifadeye mâni olmuştur.

Bütün kurtarma ümitleri boşa çıkmıştır

Davis cihazını kullanarak su üzerine çıkan kaptan Oram ile mülâzim Woods, su üzerine çıktıkları zaman bütün arkadaşlarının sağ olduklarını söylemişler. bunun üzerine araştırmalar hızlandırılmış, fakat bütün bu çalışmalar boşa gitmiştir.

SAFİYE SULTAN

YAZAN: TURHAN TAN

TEFRİKA No. 65

Muradın Meşgalesi

Daima Kadın, Daima Şarap ve Saz, Arada Sırada Şiirden İbaret Kalıyor, Başka Bir Şey Düşünmüyordu

Kimi imrahor, kimi yeniçeri ağası, kimi vezir, kimi Rumeli beylerbeyi olarak devlet ricali arasına karıştı. Rikâptar Hasan, sonraları Kaniye müdafii olarak şöhret bulan Tiryaki ve Gazi Hasan paşadır ki, mazhar olduğu ikrama liyakatini ispat ettiği için adı ancak hayır ile yad olunur. Öbür üç yoldaştan İbrahim ve cerrah Mehmet, Sultan Murattan sonra sadrazam olmuşlar, fakat belli başlı hizmet yapamamışlardır.

Ermeniden dönme Kara Mehmedin nasıl bir nüfuz sahibi olduğunu ise, tarih şöyle anlatıyor: "Manisadan İstanbula gelindiğinde doğancıbaşı, sonra çıkarıcıbaşı, Büyük İmrahor, yeniçeri ağası, Rumeli beylerbeyi oldu. Ozan (şair) makulesi lâğu lâtifesi çok, nedimce hareketi bilir ve sikleti yok bir adamdı. Sultan Murat kendisinden son derece hazettiğinden muşahip edinmişti. O, padişahın başmüşaviri gibi görünmek istediğinden divan günleri vezirlerden önce huzura girmek müsaadesini istedi ve aldı. Daha sonra hünkârın odalıklarından birisini alarak büsbütün yüze çıktı, her işe müdahale eder oldu. Çok defa sadrazamın, kazaskerlerin, defterdarların mülahazalarını huzurda reddeder ve padişaha da reddettirirdi."

veya kuru sözlerine nazireler kaleme alırdı, onun gururunu hoşnut etmeğe çalışırdı. Bu münasebetle saray kadınları arasına girmiş, yani onlar kadar nüfuz kazanmış olduğundan yine onlar gibi davrandı, bir çok adamları şuraya buraya yerleştirdi ve o orada, kendi damadı Mehmet Vusuli Çelebiyi de İstanbul kadılığına kadar çıkardı.

Daima kadın, daima şarap ve saz, arada sırada da şiir, işte sultan Muradın kısaca hâl tercümesi. O, günde bir kaç güzel halayıkla can sohbetleri yaparken, akşamları saz dinleyip şarap içerken devleti, memleketi, hattâ pek sevdiği çocuklarını unutturdu, yalnız kendi zevkiyle oyalanırdı. Fakat kadın, şarap ve musiki sarhoşluğundan uyandırdığı dakikalarda mutlaka Safoyu hatırlardı. Bu hatırlayış biraz da, zaruri gibiydi. Çünkü Safo, kendisinin biraz fazlaca unutulduğunu görür görmez harekete geçerdi. Ya mânâlı bir bakışla, yahut şura bal gibi bayıltkan bir tat veren tebessümleriyle padişahı yanına çekerdi.

Murat, nefisini yeni bir zıfafa hazırlamak ihtiyacını duyduğça, Üsküdar'daki yeni saraya kaçardı. Orada anasının telkinlerinden, Çanfedaların ve Raziyelerin iltimaslarından, kızkardeşleriyle yeğenlerinin ricalarından, vezirlerin devlet işlerine taallük eden sözlerinden uzak kalarak biraz dinlenir ve bu sükkün hoşuna giderse, zıfafa namzet halayıkları da o saraya getirtirdi. Bazen veliaht Mehmedle, Üsküdar sarayına giderdi ve o zaman İstanbul halkı — adı olmayan — şehri ayinler seyredirdi. Çünkü Murat, oğlunu eğlendirmek için binlerce fişek attırır ve Rumeli, Anadoluhisarlarındaki topları saatlerce iletirirdi.

Balık baştan kokar, derler. Muradın günde bir kaç ke-re evlenmesi, yüze yakın çocuk sahibi olması, sultanlarda da aşk ihtiyacı uyandırmış gibiydi. Piya-ve Sokullu Mehmet Paşalardan dul kalan Gevher Mülük ile Esmihan, küçük bir utanç duymadan kendilerine birer koca bulunmasını padişahın istemişlerdi. Katil Gevher Mülükün bu dileği çarçabuk yerine getirilebildi, kendisi — şerefli bir belıye olarak — vezirlerden Boyalı Mehmet Paşanın omuzuna yükletildi. Fakat öbürünün, çirkinler kraliçesi Esmihanın evlenmesi bir faciâ oldu. Çünkü o, meşhur yiğitlerden Özdemiroğlu Osman Paşaya göz dikmişti. Saraya bu yiğit vezirin fazla afyon yuttuğu hakkında jurnaller verildiğinden "Er isterim!," teranesiyle Nuru Banıyü, Safoyu ve kızlarağasını her gün rahatsız eden, aynı teraneyi padişaha da duyurmaktan çekinmiyen bodur Esmihana başka bir koca aramak lâzım geldi. Kalbur üstüne gelen devlet adamları, bu lüzuma göre, ölçülüp biçiliyordu, süzgeçten geçiriliyordu. Fakat Sokulludan dul kalmış bir sultana koca seçmek kolay değildi. Kadıncağzın attan inip eşeğe binmemesi gözönünde tutuluyordu.

(Devamı var)

(1) Hubba Ayye kadın, şiir bakımından Sultan Murattan çok üstündür. Kâtip Çelebinin rivayetine göre Amasyalı olan bu zeki kadın Hürşit ve Cemşit adlı büyük bir manzum eser bırakmıştır. Yalnız şu beyit onun sairlikteki kudretini ispata kâfidir:

Rast'ırdı refarımız manendi millî tûtya Biz hezarın didel mahmure girmiş, çıkmışız

Bununla beraber Sultan Muradın şu beyti de fena değildir:

Visale vadeler eyler Murada ol güfler Yalancı gül gibi bir yâri diletanım var!

BULMACA

Dükkü bulmacamızın halledilmiş şekli

1	N	A	M	Ü	T	E	N	A	H	I
2	A	L	E	L	U	M	U	M	Ş	
3	M	E	L	Z	M	A	V	I		
4	Ü	L	E	M	A	A	Z	O	T	
5	T	U	Z	A	K	R	O	I		
6	E	M	M	A	N	G	A			
7	N	U	M	A	R	A	N	A	Y	
8	A	M	A	Z	O	N	O	A		
9	H	V	O	I	G	A	P	A	K	
10	İ	Ş	İ	T	A	Y	A	K		

BUGÜNKÜ BULMACA

1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

- SOLDAN SAĞA VE YUKARDAN AŞAĞI:
- 1 — Temadî eden.
  - 2 — Bir harf ● Soy ● Bir harf.
  - 3 — Fevk ● Yaralayıcı bir âlet ● Vükelâmin bir hecesî.
  - 4 — Cam boru ● Sız ● Satmaktan emir.
  - 5 — Hâlâ, halen ● İnceleyiş.
  - 6 — Bir duvarcı âleti ● Adâlet.
  - 7 — Üstün, iyi, mükemmel ● Sız ● Tavr, hal.
  - 8 — Dahî ● Basit ● Eklentî, ilâve.
  - 9 — Sesli bir harf ● Anne ● Bir sesli harf.
  - 10 — Telâki eden.

KAYIP: Eminönü malmüdürlüğünden almakta olduğum babamdan kalan maasa ait barem cüzdanımı kaybettim. Bulanlar Aksarayda Pertevniyal lisesi kapıcısına getirirlerse memnun ederim, aksi takdirde hükümü yoktur. 1336 doğumlu Sevket oğlu Şevket

KAYIP: 31/7101 numaralı ikamet tezkeremi kaybettim. Yenisini alacağımın eskisinin hükmü yoktur. Ayaspaşa Bosfor apartıman No. 5 Çekoslovak Tebaasından Jindrick Kadlec

ASKERLİK İŞLERİ

Fatih Askerlik Şubesi'nden:

- 1 — Yedek piyade asteğmen Mustafa Halli oğlu 319 doğumlu Alasanya (31456).
- 2 — Levazım teğmen Ahmet Tevfik oğlu Ali Emrullah (44864).
- 3 — Emekli eczacı Binbaşı Rifat Ay-tun (328).

GRİPİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma Nevralji, kırıklık, ve bütün ağrılarınızı derhal keser. İçabında günde 3 kaşe alınabilir.

FLORYA Plâjları Kiraya Veriliyor.

Tahmin bedeli 18 bin lira olan Florya plâjları 939 senesi Birinci Teşrin sonuna kadar kiraya verilmeğe üzere kapalı zarfla arttırmaya konulmuştur. Arttırma 16/6/939 cuma günü saat 15 te Daimi Encümen'de yapılacaktır. İsteyenler şartnameyi 90 kuruş mukabilinde Emlâk Müdürlüğünden alabilirler. İstekliler 2490 sayılı kanunda yazılı vesika ve 1350 liralık ilk teminat makbuz veya mektubile beraber teklif mektuplarını hâvi kapalı zarflarını yukarıda yazılı günde saat 14 de kadar Daimi Encümene vermelidirler. Bu saatten sonra verilecek zarflar kabul olunmaz. (B.) (3874)

GENÇ BAYANLAR

Haziran Ayı biliyorsunuz ki merasim ayıdır, bu ayda sizin dahi merasiminiz var ise, fikrinizde kalsın, Nişanınıza cihazını ismarlayacak iseniz, yalnız Bay DAVIDE, Beyoğlunda 178 No. Galatasaray Lisesi karşısında Siparişinizi orada vermeniz nişanınız son derece memnun olacaksınız.

Orada en son moda Robdö-şambriar, Pijamalar, Kravatlar, iç çamaşırlar, gömlekler ve sairreyi bulabileceksiniz. Aynı zaman en ucuz fiatardan istifade edeceksiniz.

TAN Gazetesi

İlân Fiyatları

1 inci sayfa santimi	400
2	250
3	200
4	100
İç sayfalarda	60
Son sayfa	40

Dikkat:

- 1 — 1 santim: gazetenin ince yazısıyla 2 satırdır.
- 2 — İlânların fiyatı gazetenin tek sütünü üzerine hesaplanmıştır.
- 3 — Kalın yazılar da gazetede kapladığı yere göre santimle ölçülür.

İstanbul İkinci İcra Memurluğundan:

Dairemizin 938/1364 No.ii dosyasıyla mahuz olup bu kerre paraya çevrilmesine karar verilen İstanbulda Eminönü Bahçekapıda Şapçı hanımen kıymetinde muhtelifülçün Fotoğraf levazımının birinci aşk arttırması 13-6-939 da salı günü saat 12 den 14 de kadar ifa edilecektir. Bu arttırmada mahuz eşya muhammen değerinin % de yetmiş oesini bulmadığı takdirde ikinci açık arttırması 16/6/939 da cuma günü aynı saatte yapılacaktır. Alıcı olanlar muayyen gün ve saatte mahallinde hazır bulunacak memuruna müracaat ederek almaları ilân olunur.

FIRTINA

Nakleden: Şehâbetin Fuat

TEFRİKA No. 13

Demek, beni iki defa istihkak talep etmekle, yani ikinci istihkakı çalmakla itham ediyordun! Küstah kız, buna nasıl da cesaret edebiliyor?.. Ofkenden bağırıp çağırmağa başladım.. Herkes başını çevirip bize baktı:

— Siz çıldırdınız mı? Diye haykırdım. Neden yiyemiyecemizi? İstihkakımı nereden almışım? Söylesenize!..

Hizmetçi kız cevap verdi:

— Hiddete lüzum yok. Gayet basit. Bir günde iki defa yemek yenilmez. Haydi bakalım çekin arabayı. İşime mâni oluyorsunuz.

Sonra, şüphesiz, perişan çehreme bakarak, masumiyetimi anlamış olacak ki, daha mülayim bir sesle ilâve etti:

— Canım, işte kuponunuz yok. Dün yanlışlıkla iki tane birden koparmış olacaksınız.

Dönüp gittim. Hizmetçi kız, hâlâ kendi kendine mırıldanıyordu:

— Benim ne kabahatim var ki... Dün nöbetçi ben değildim.. İlah..

Demek bütün gün, akşamlara kadar aç açına bekliyecektim. İçimde acı bir ezginlik var. Şimdiye kadar, aklıktan bu derece korktuğumu bilmiyorum. Bu korku, aklıktan daha müthiş... Evet, açlık korkusu, aklıktan daha korkunç...

Dairede, arkadaşlar bermutat sordular:

— Nasıl öğle yemeği hoşunuza gitti mi, "Fenya Aleksandrova"

— Yemekler hoş gidecek gibi değil ki... Hattâ bugün yemedim bile... Bilir misiniz, başıma ne geldi? Dün, iki kupon birden kesmişler. Bereket versin, yemek iyi değildi.. Hiç te acımadım.

Eve geldiğim zaman, vücudimde o kadar büyük

bir dermansızlık hissettim ki, babama su bile kaynatamadım.

Yatağımın üstüne serilip uzandım. Başım bombostu. Dimağımda nihayetsiz bir çöl vardı.

Hiç bir şey düşünmüyordum. Düşüncelerim, sanki başka bir yere kaçıp saklanmışlardı. Hattâ babama karşı duyduğum kin ve nefretten bile kalbimde eser kalmamıştı. İçimde boşluklar, uçurumlar peyda oluyordu.

Gözlerimi kapar kapamaz, başım dönüyor, dönüyordu. Adets teneffüs ederken bile, yorgunluk hissediyordum. Parmağımı bile kımıldatmak istemiyordum. Hareketsiz ve mecalsiz öylece kaldım.

Birdenbire, bence de meçul bir sebeple, yattığım yerden sıçradım; ve doğruca aynanın önüne koştum.

Çehremi seyredirken, gözlerim hayret ve dehşetten büyüdü. Aynadaki çehreyi hatırlar gibi oluyordum.. Sonra, hatıram büsbütün bulandı. Bak-tım, baktım: Fakat, bir türlü hatırlıyamadım.

Ağır ağır, sendeliyerek yatağma geldim; ve yığılıp keldim.

Babam işinden dönünce, mutbağa girip bakmış, Masanın üstünde sıcak suyu bulamamış.

Karşıma dikildi:

— Suyu kaynatmadın mı?

— Hayır.

— Sebep?

— Açım.

Babamın yüzünde can sıkıntısını gösteren bir ifade belirdi:

— Hepimiz de senin yediğini yiyoruz. Öğle yemeği yedim şüphesiz?

— Hayır.

— Nasıl hayır?

Böyle söylüyor bana, dikkatli dikkatli baktı. Babam böyle baktıkça, içimde kin daha fazla kaynıyor. Her halde yalan söylemediğime de kani.

— Dün iki kupon birden kesmişler! Dedim.

Sözüme inandı. Fakat büsbütün öfkelen-di:

— Aklim neredeydi? Diye bağır-dı, kafam keşşeydi!

ler haberin olmayacak!

Cevap verecek halde değildim.

Yüzümü duvara çevirdim.

Babam odanın içinde asabiyetle bir aşağı bir yukarı dolaşıyordu. Birdenbire yatağın yanında durduğunu hissettim:

— Bende de ekmeğ yok ki! Dedi, bugün benim de fazla ekmeğim yok!

Yıldırımla vurulmuşu döndüm. Birdenbire dönerek kinimden titriyen bir sesle:

— Biliyorsunuz ki, diye bağır-dım. Ekmeğ istihkakımı birden yiyorum. Bugün ekmeğim de yoktu. Büsbütün aç kaldım.

— Pekâlâ olmuş. Cezandır çek... Aç kal da aklın başına gelsin.

Bunları biraz mütereddit söylemişti. Sonra birdenbire dedi ki:

— Bende bir kilo kadar beyaz un olacaktı... Haydi kalk ta, kendine bir şeyler pişir.

Kalbim diken diken olmuştu. Müteşekkik ve minnettar kalacağım yerde, çılginca bir kin hissettim: Hemen sar'ah denecek bir kin..

Sessiz, sadasız kalktım. Mutbağa girdim.

Babam arkamdan bir gölge gibi beni takip etti. Dişlerinin arasından mırıldanıyordu:

— Bu unu paskalya yortusunda almıştım... Annen gelince... Ona yiyecek hazırlarız diye saklıyordum. Artık, suyu da kaynatmamazlık yapmazsın ya? Haydi evlâdım..

Tuhaf şey! Bu son cümle üzerine kalbimdeki kin birdenbire dağıldı... Zavallı, zavallı babacığım... Onu bu hale sokan da açlık.. Her halde kendi arzusuyla, seve seve, bu vaziyete düşmemiş. Eskiden ne kadar iyi, ne kadar âlicenap ve cömertti!..

Unu mutbağa getirdi.

— Haydi bakalım, dedi. Kolları sıva da şu hamuru yap!

Sonra birdenbire bu fikirden vaz geçerek:

— Dur, dur, dedi, ben kendim yapacağım.. Ver, ver... Şimdi sen hepsini korsun.

Yüzünde ademi memnuniyet âlemleri okunuyordu.

Güldüm; ve mutbaktan çıktım.

Aradan henüz beş dakika geçmemişti ki, babam bağır-dı:

— "Fenya..", "Fenya..", neredesin? Çok sulu oldu! Mutbağa koştum. Çoktanberi unuttuğum bir kahkahayla güldüm: Babam yarım kilo una, bir buçuk kilo kadar su katmıştı.

Gülerek dedim ki:

— Allah razı olsun. Şimdi olan oldu. Unun hepsini sarfetmek lâzım!

Babam da gülüyordu:

— Haydi bakalım, dedi. Kollarını sıva da şu hamuru yap!

Beyaz unla galeta yaptım. Babam bu esnada mutfasıl etrafımda dönüp dolaşıyordu. Omuzumun üstünden oburcasına ateşe bakıyor; ve bana belli etmek istemiyor. Arasıra kokluyor; ve mutbağın içinde gidip geliyor.

Birdenbire, sabrı tükenmiş olacak ki, bağır-dı:

— "Fenya..", çabuk ol.. Pişirsene canım..

Gözlerimiz birbirine tesadüf etti: İkimiz de gü-lümsedik:

— Şimdi, baba, şimdî... Neredeyse pişecek; biraz daha sabret.

Fakat, aman yarabbi, babamın yüzü ne kadar da zayıflamış, çökmüş... Şimdiye kadar bu derece eridiğini farkına varmamıştım.

Şakakları ve elmacık kemikleri çıkmış... Çehresi kemiklere yapışmış sapsarı bir deriden ibaret.

Vücudu sıksa, kupkuru ve kambur bir halde.. Çeketinin yenisinden çikan eli ipincecik.

Bu, ipincecik ellerin üstünde mavî kan damarları görünüyor. Avucunun içi fevkalâde geniş, buruşuk ve kuru. Parmakları zayıflamış, sivrilmiş. Müthiş, müthiş!..

Bu haliyle, çehresindeki bıyıklar kendisine daha korkunç bir manzara veriyor.

(Devamı var)

Damat Ferit Yalan Söylüyordu

Bu Yalaniyle de Hem Ali İhsan Beyi Müşköl Mevkie Sokuyor, Hem de Yalan Söyletmek İstiyordu

Damat Ferit ile İhsan bey, deniz tarafındaki büyük salona sessizce girmişler ve Ahmet Rıza beyi gamlı ve kederli bir tavırla, gazete okurken bulmuşlardı.

Entrikacı Ferit, derhal azamet ve gururunu bırakmış ve yaltak, cana yakın bir insan oluvermişti. Seri adımlarla ilerliyerek muhatapının boynuna sarılmıştı ve:

— Bahş buyurulan şerefim, ihtiyar olunan zahmetin minnet ve şükranını nasıl ödeyeceğim, bilmem beyefendi. Kulunuzu ihya, fakirhaneme saadet ihvan buyurduz tegrifinizle.

Demiş ve tipki bir hokkabaz gevezelik ve yalancılığı ile mutadı olan tekerlemelerini sıraya dizmişti. Ahmet Rıza beye söz söylemeğe değil, nefes almağa bile meydan ve imkân bırakmamıştı. İlim ve fazlından, dirayet ve liyakatinden uzun uzadıya bahsettikten sonra, derin derin içini çekmiş ve:

— Emin olunuz beyefendi, demişti. Zati âlilerine karşı büyük bir hürmetim ve o nisbette samimi bir muhabbetim vardır. Ne yazık ki, bunları fiilen izhara imkân bulamadım. Bazı siyasi ilcaatın, arzum hilâfına, tesir ve taziyki altında kaldım. Size karşı çok mahçup bir vaziyette bulunuyorum, Ahmet Rıza beyefendi. Siyasi hasımlarınızın kin ve garazları kuluza da tevaccüh etti, çok kısa bir zamana münhasır kalacağını bilmekle beraber, siyasi refakatinizden mahrum bırakmak suretiyle olsun kulunuz üzerinde ne maksus tesirim gösterir. Bununla beraber....

Ahmet Rıza bey, Ferit'in iki yüzünlüğüne daha fazla tahammül edememişti. Hemen sözünü kesmişti. Gördüğü ve câli olduğunu pek güzel bildiği bu teessürlü iftihatı teessürlü ve soğuk bir teşekkülle mukabele etmiş ve:

— Ekselâns. demişti. Zati devletlerini şahısla âlakadar bir iş için tâci ve tasdi etmediğini bilhassa arz etmek isterim. Bir kaç gün evvel aldığım çok fena bir haber, yüzüme karşı çarpılarak kapılan devletli kapınızı çaldırarak mecburiyetinde bıraktı abdi âcizinizi. Mülk ve milletin menfaati, maruz olduğum acı ve ağır muameleleri unutturdu bendenize. Gururumu çiğnedim ve sizi sıcağımı bildiğim halde, huzuruza geldim. Mesele şudur: Bir kaç gün evvel kapiten Halidi Be-yoğlundu....

Ya hicabandan, ya da hiddetinden kızarıp bozaran damat Ferit, Ahmet Rıza beyin sözünü bitirmesine meydan bırakmamıştı. Oturduğu kanapeden çevik bir hareketle fırlamıştı. Ellerini Ahmet Rıza beyin omuzlarına koymuş, eğilmişti ve içgâh gözlerini muhatapının gözlerine dikerek:

— Merhamet ve müsaadenizi rica edeceğim, beyefendi, demişti. Şu anda huzurunuzda kendimi müdafaa ile hakikati hali ve bilhassa masumiyeti âcizanemi arz ve ispat etmek lüzum ve zarureti hâdis oldu. Sıhriyeti şerefiyle iftihar ettiğim hanedanı cellülüşünün mübarek başları üzerine yemin ederim ki, teşrifi âliniz günü yaladı değilim. Zati âlilerini tanımayan ağa bendelerinizin birinin, o gün sizi kapıdan çevirmek tebiyesizliğinde bulunduğunu o akşam haber aldım ve derhal hizmetimden kovdurdum o rezil. Ertesi sabah, ziyaretimize gelen Ali İh-

san beyefendiden de, o gün, zati âlinizi ziyaretle, teessürlerimizin arzına delâletleri ricasında bulundum. İşte kendileri de burada. Beyanı hakikat buyurmalarını rica ediyorum huzurunuzda.

Ali İhsan bey, cidden çok müşköl bir vaziyette kalmış, ne söyleyeceğini şaşırmıştı. Damat Ferit, göz göre yalan söylüyor, İhsan beyi, hem de çok insafsızca suçlandırıyor. Bu da yetmiyormuş gibi, bir de, yalancılığı setre âlet etmek istiyordu. Halbuki, Ahmet Rızayı yalı kapısından ters yüzüne çevirttiğini ona, bizzat damat Ferit, hem de büyük bir haz ve memnuluk hissederek gurur ve iftiharla hikâye etmişti. Fakat, bu vaziyette, Ahmet Rıza bey daha insafli hareket etmişti. İhsan beyin ağız açmasına hacet bırakmamış, hattâ istizah yolu, yüzüne bile bakmamıştı. Asabi bir tavırla:

— Beyefendiyi işhâda ne lüzum var efendim.

Diyerek, damat Ferit'i biraz pohpohlamıştı. Fakat, nezaketle ve başı örtülü bir tarzda da yalancılığı yüzüne vurmuş, maruf tâbiriyle, taşları gediğine koymuştu. Ferit, kendini müdafaaaya koyulmuştu. Bu sırada, yine kuyruklu ve dev gibi bir yalan daha uydurmuştu. Güya, hürriyet ve itilâf fırkasında Ahmet Rıza beyin lehine bir cereyan uyandırmışta çalıştığını, buna muvaffak olduğu takdirde, kabinde beraber çalışmak imkânını bulacağını ve

hattâ hariciye nezaretini, bu fikir ve nokta nazarla uhdesine almış olduğunu bile söyleyecek kadar, yalancılık ve iki yüzünlüğünü ileri vâdirmişti.

Kimbilir, daha ne yalanlar atacak ve ne saçmalar savuracaktı. Fakat, vakit bulamamıştı. Tam o sırada, telâşla salona giren ağalarından biri, kapiten Halidin teşrifi haberini getirmişti de, paşasını bu müşköl vaziyetten kurtarıvermişti.

Damat Ferit, yapma bir telâşla yerinden fırlamıştı. Misafirini karşılamak için iç antrenin kapısına kadar koşmuş, koltuklamıştı. Tatlı sözler söyleyerek, kırıp dökülerek salona getirmiş, baş köşeye de geçirmişti. Halit, o gün pek ciddi ve vakarlı görünüyordu, az söylüyor, hiç te mülyordu.

Damat Ferit, Halidin bu vaziyet ve halinden şüphelenmiş, endişelenmişti. Biraz evveki şenliği, şakraklığı kalmamış yüreği de pek daralmıştı. Koca salonu esrarlı bir sessizlik kaplamıştı. Halit, düşünceli bir tavırla denize doğru bakıyor, Ahmet Rıza beyin de, kırışan çehresinden sanki iztirap akıyordu. İhsan bey, gittikçe kararar çehresinden Halidin bir fırtına kopacağını hissetmiş, oturduğu yerde mukabele hazırlanıyordu. Damat Ferit te, merak içinde zilip kıvranıyordu.

(Devamı var)

LOKMAN HEKİMİN ÖGÜTLERİ

Çocuk Neden Kaşınır? ...

Çocukların, çocuk olmayanlardan daha çok kaşındıkları şüphesizdir. Bunun birinci sebebi, çocuk olmayanın her yerde kaşınmaması, kaşınma ihtiyacını duyduğu vakitlerde ona mukavemet göstermesidir. Halbuki çocuk her yerde kaşınır ve kaşınma ihtiyacını duyduğu vakit ona mukavemet etmek elbette hatırına gelmez.

Sonra da çocuğun derisi daha naziktir. Üzerine bir şey dokununca, çabuk kızırır, kızarıncı da kaşınır. Bazıları vücudlarını azıcık sikan iç çamaşırlarına bile dayanamazlar. Kimisinin çamaşırı sodalı su ile yıkanınca, o çamaşırı giydiği vakit kaşınma gelir. Bu sebepleri ayırdetmek için, çocuğun kaşındığı yerlere dikkat etmek lâzımdır. Esvabın dokunduğu yerde olunca, sebep anlaşılır.

Yünden esvap giyince, kaşınmaya tutulan çocuklar vardır. Bazılarında esvabın rengi bile tesir eder. Bir renkteki esvap kaşınma verir de, başka renkteki vermez. Bunu bilince, işi tecrübeyle anlamak kolaylaşır.

Çocuklar yaz mevsiminde daha çok kaşınırlar. Bunun sebebini yalnız sıcağa atfetmek yanlış olur. Asıl sebep çocukların sıcak mevsimde bahçelerde ve kırlarda daha çok gezmeleri, gezdirilmeleridir. Çocuk kırlarda gezerken — ısırğan otu gibi — kaşıntı veren otlara dokununca sebep kolay anlaşılır. Fakat bir de göze görünmeyen sebep vardır.

Sıcak mevsimde nebatların bir çoğu göze görünmeyen kollarını dökerler. Rüzgâr bunları alır, çoğunun açık ve nazik derisi üzerine getirir. Onların çocuk derisine dokunması bile kaşıntı verir...

Çamlık yerlerde, çam ağaçlarıyla süslü bahçelerde tırtıllar bazan örümcek ağı gibi bir ağ kurarak içinde yaşarlar. Başka ağaçlara da musallat oldukları çoktur. Bunlar da kollarını dökerler, rüzgâr alır, çocuğun vücuduna götürür. Hele

çocuk böyle bir ağacın altında oynarsa kaşınması daha çok olur.

Temmuz ve ağustos ayları için de bahçelerde, çoğalan, çınar ağaçlarının dalları üzerinde yaşamaı seven kırmızı böcekler çoğunun bir tarafına konduğu vakit pek şiddetli bir kaşınma verir.

Bahçelerde, kırlarda çocuğa kaşınma gelecek diye onu yazın açık havada gezmekten, oynamaktan mahrum etmek, tabii, lâzımgelmez. Onları bilerek çocuk kaşındığı vakit sebebini anlamak yetiştir. Çocuğun bunlardan kaşınmasına karşı yapılacak en iyi tedbir de, bahçeden veya kırdan döndüğü vakit hemen iyice ovuşturarak yıkayıp çamaşırını değiştirmektir. Çocuk nebat kıllarından ve böceklerden hem de her türlü tozdan ve topraktan kurtulur, kaşınması da geçer.

Çocuk olmayanlar gibi, çocukların da bazı yemekleri yedikten sonra kaşındıkları çok olur. Çilek yedikten sonra kaşınmaya tutulan çocuklar haylice vardır. Hattâ çilekli pasta yedikten sonra... Bir yemeğin kaşıntı verdiğini anlamak için çocuklarda en iyi alâmet çocuğun kay etmesidir. Kaşıntı ile birlikte o alâmet bulununca, şüphe etmez ve o yemekten çocuğa bir daha yedirmezsiniz.

Balıkların da çocuklara dokunduğu olur. Fakat bu hal daha ziyade balığın hayatlanmasından ileri gelir. Balık pek çabuk bayatlar ve bayatladığı — et gibi — kokusundan da belli olmaz.

Çocuğa biberli, baharlı ve çok tuzlu yemek yedirildiği vakitte de, kaşınma gelir. Kaşınmanın bundan ileri geldiği anlaşılınca, çocuğa bir iki gün sade sütte, sütlü yemeklerle ve unlu yemeklerle perhiz ettirilmek yetiştir, kaşınma geçer.

Yazın denize sokulan çocuğun vücudüne, deniz içinde yüzen o beyaz beyaz hayvanlar dokunduğu vakit, şiddetli kaşınma geldiğini de elbette bilirsiniz.

ÜÇ GÜNLÜK HİKÂYE

Beş Bin Dolar Mükâfat

Yazan: O. Henry

— 3 —

— Çünkü bu domuzun çalıştı, hayatındaki hırsızlıkların en ustacısı olmuştur da, ondan.. Dünyada bu işi yapabilecek bir başka insanın bulunabileceğini hiç zannetmiyorum. Bir gün gelir de bir aile yuvası kurar, çocuk sahibi olursam, ocağın başına geçerek, ağzına kadar hıncalı dolu bir sirkten, babalarımın bu domuzu ne büyük bir ustalıklı aşırıldığını, göğsüm kabarak çocuğuma anlatırım. Belki de bu hikâyeyi torunlarıma da anlatılır. Tabii onlar büyük babalarımın bu marifetini duyunca göğüsleri iftiharla kabarıp.

Mesele şu şekilde cereyan etti: Ben sirke gittiğim zaman, sağı solu gözden geçirirken, gözüme aralar küçük bir bölme ile ayrılan iki hücre ilişti. Hücrenin birisinin tam orta yerinde şu gördüğüm domuz yatıyordu.. Diğer hücrede ise iri yarı, pehlivan çüsseli bir adamla kır saçlı bir kadın vardı. Ben, iyi bir fırsatını kolluyarak, kaç göz arasında domuzun bulunduğu hücreye daldım. Onu yavaşça yerden kaldırarak, en ufak bir gürültü çıkarmasına meydan vermeden, ceketimin altına aldım ve sirkten holünde biriken yüzlerce kişinin arasından geçirdim ve sokağa çıkardım. Bu şartlar altında kaldığım bir domuzu nasıl satarm? Ben aneminin bu domuzu saklamasını istiyordum. Ben ancak bu domuz sayesinde, dün akşamki meharetimi ispat edebileceğim.

— Fakat dostum, domuzlar senin tasavvur ettiğin kadar çok yaşamazlar ki... Sen ihtiyarlayıp ta ocağın başındaki gevezeliklerine başlamadan çok evvel, bu domuz öbür dünyayı boylar. Binaenaleyh torunlarımızın bunu görmesine kısmet olmayacak. Onların sözleriyle iktifa etmesi lâzım gelecek. Ben size bu domuz için yüz dolar veriyorum.

Tatama hayretle bana baktı:

— Bu domuzun sizin için bu kadar büyük bir kıymeti haiz olmaması lâzım geliyor, dedi. Siz bunu ne yapacaksınız?

Ben gülererek:

— Biliyor musunuz, dedim, ilk bakışta benim bir sanatkar olduğuma hükmetmek çok güçtür. Fakat gel gelelim benim de bir sanatkar tarafım vardır. Ben senelerdenberi muhtelif cins hayvanları topharak bir "hayvan koleksiyonu", yapmakla meşgulüm. Ben, seyrekle rastlanmaz domuzlar bulabilmek için dünyayı devretmişimdir. Naboş vadisinde benim hususi bir domuz ağılım vardır. Bu ağılda, Merinos cinsinden tutunuz da, en nadir bulunur Çin — Polonya domuzlarına kadar her cins domuz vardır. Bu domuzun da çok cins bir domuz olduğunu sanıyorum. Herhalde bu, halis bir Berkşir domuzu olsa gerek.. İşte bütün bu sebeplerden ötürü ben bu domuzu satın almak istiyorum..

Tatama, filozofça bir eda ile: — Arzunuzu yerine getirmeyi çok isterdim, dedi. Fakat gel gelelim benim de bir sanatkar tarafım vardır. Bir insan, kimsenin aşırmasıacağı bir şekilde bir domuzu aşırabilirse, bence bu da bir sanatkarıdır. Siz bu domuz için bana iki yüz elli dolar da vermezsiniz gene bunu satmam.

Alnımda biriken terleri silerek ısrar ettim:

— Fakat bana bakın, dedim, burada bahis mevzuu olan paradan ziyade sanat aşkıdır. Hattâ, sanat aşkı da değil de, insan muhabbetidir. Domuz işlerinin bir mütehasısı, bir domuz meraklısı sıfatıyla ben mutlaka bu Berkşir domuzunu satın almak isterim.. Buna muvaffak olmadığım takdirde çok mu azzep olurum. Haddi zatinde bu domuzun bu kadar değerli olmadığını bilmekle beraber, sırf karpisimi

tatmin etmiş olmak için size beş yüz dolar teklif ediyorum. Buna ne buyururlar?

Tatama kaşlarını çatarak:

— Tef, dedi, benim için de paranın zere kadar kıymeti yoktur. Benimkisi de bir merak, bir zevk meselesidir.

Ben, daha iki yüz dolar ilâve. siyle:

— Yedi yüz, dedim.

Tatama:

— Sekiz yüz verin de kalbimdeki hisleri koparıp atayım, dedi.

Kemerimin içindeki paraları çıkararak, yirmişer dolarlık kırk banknot saydım, ve:

— Ben bu domuzu odama kilitliyeyim; biz kahvaltı ettiğimiz müddetçe o da orada dursun.

Domuzu sağ bacağından yakaladım. Domuz, şimendifer düdüğünü andırır bir haykırıyla haykırdı.

Tatama:

— Onu bana ver de odana ben götürüeyim, dedi.

Ve domuzu büyük bir ustalıklı yakalıyor, en ufak bir ses çıkarmasına bile meydan vermezsin benim odama götürdü.

Tatamaya yeni bir kostüm aldığındanberi onda olur olmaz tuvalet eşyasına karşı şiddetli bir merak uyanmıştı. Kahvaltımızı ettikten sonra da, çarşuya giderek kendisine bir çift kırmızı çorap satın alacağını söyledi.

Tatama sokağa çıkar çıkmaz ben de harekete geçtim. Derhal zenci bir, arabacı tedarik ederek domuzu bir çuvalın içine koydum ve arabaya yükledim. Araba ile birlikte Sirkın yolunu tuttuk.

Sirke gelir gelmez, sirk direktörü Core Tepliyi aramaya koyuldum. Tepli, penceresi açık küçük bir odada oturuyordu. Bu, kırmızı fanilalı, siyah kasketli, korkunç gözlü bir adamdı. Bunun fanilasının üstüne kocaman bir elmas iğne iliştilmişti.

Ben adamın yanına gelince:

— Siz Core Tepli misiniz?. diye sordum.

— Core Tepli olduğuma yemin edebilirim, dedi.

— Şu halde, aradığınızı bulup getirdiğimi size müjdeliyebilirim, dedim.

— Biraz daha açık söyleyiniz: Neyi bulup getirdiniz?. Asya yılanları için fare mi getirdiniz?. Yoksa başka bir şey mi?

Ben, ekşi bir yüzle:

— Hayır canım, dedim, Ben size, sirkinizin, talimli domuzu Beppoyu getirdim. O şimdi, kapının önündeki arabada, çuvalın içindedir. Ben onu bugün evimin önünde bahçede buldum. Çiçeklerimi kemirmekle meşguldü. Zahmet olmazsa lütfen şu vaat buyurulan beş bin doları getirir misiniz?. Hem rica ederim, paralar ufaklık halinde olmasın!.. Yüzlük banknotları tercih ederim.

Core Tepli odasından fırladı ve kendisini takip etmeğimi söyledi. O önden, ben arkadan ol-

mak üzere, sirkın yan ahırlarından birine girdik. Orada, boynunda kırmızı bir kurdela bulunan siyah bir domuz, otların üzerine yatmış, bir adamın kendisine verdiği havuçları yemekle meşguldü. Tepli ahırın içine girince, domuz havuç yediren adama seslendi:

— Bana bak Mak, dedi, bu sabah bizim meşhur Pepponun başına bir şey gelmedi ya?..

— Bepponun mu?. Hayır, hiç bir şey gelmedi.. Gördüğünüz üzere istahı her zamandan daha iyidir.

Tepli bana dönerek:

— Siz kendinizi nasıl hissediyorsunuz?.. dedi.. Sakın dün akşam fazla kaçırılmış oluyasınız?..

Ben hiç ses çıkarmaksızın cebimdeki gazeteyi çıkardım ve Tepliyi gösterdim. O, büyük bir öfke ile:

— Yalan, diye bağırdı.. Benim bu ilândan haberim bile yok. Siz dünya içinde meşhur olan domuzumu kendi gözlerinizle görmediniz mi?.. Binaenaleyh onun çalışmadığına kani olabilirsiniz. Haydi dostum, güle güle!

Ben derhal meselenin ne olduğunu anladım. Arabaya binerek, zenciye arabayı sürmesini emrettim.. Genişçe bir caddeye gelince, domuzu çuvaldan çıkardım, yere bıraktım. Uzun müddet nişan aldıktan sonra şiddetli bir sût çektim. Domuz havalanarak yirmi metre ileri fırladı. O kadar şiddetle uçmuştu ki, feryadı bile uçuşuna yetişememişti.

Bu işi yaptıktan sonra, arabacı zenci Wed'e araba parasını verdim ve gazete idarehanesine gittim. Meselenin mahiyetini —açık ve sarış olarak— kendi kulaklarımla işitmek istiyordum. Gazete idarehanesinde, idare memurunu pencereye çağırdım:

— Bir arkadaşımın bahse tutuştuğum, dedim, lütfen beni tenvir eder misiniz? Gazetenize domuz hakkındaki ilânı getiren zat kara bıyıklı, ufak boylu bir adam değil mi?..

İdare memuru.

— Haydi, dedi, bilâkis bu ilânı getiren adam çok uzun boylu, ipek gibi sarı saçlıdır.

Oğleğin Misis Pivi'nin yanına döndüm.

Kadın: — Mister Tatama için de çorba ayırayım mı?. diye sordu.

— Lüzumu yok, dedim. O gelinceye kadar çorbası soğur. O gelinceye kadar onun çorbasını sıcak tutabilmek için, bütün civar ormanlarını yaksanız gene kâfi gelmez!..

Cef Piters hikâyesini bitirerek:

— İşte böyle, dedi, bu dünyada namuslu bir arkadaş bulmak cidden müşköl!..

Gemlikte Karga Mücadelesi

Gemlik (TAN) — Son bir, iki yıl içinde çoğalıp mezruata müthiş zararlar veren kargalarla mücadeleye başlanılmıştır.

Almanya Yugoslavyadan Ne İstiyor?

(Baştafı 1 incide)

keye koymıya razı olsun.

Bu sebeple ki Romanya tazyikine, Berlinin ısrarlarına rağmen, Yugoslavya şimdiye kadar mevcut bir taraflık siyasetini idame ettirmiş, Balkan paktına ve Romanya ile olan ittifakına bağlı kaldığını tekrar edip durmuş, Berlin — Roma mihverine girmeye razı olmamıştır.

Fakat Yugoslavyanın coğrafi bakımından hususi bir vaziyeti vardır. Totaliter devletlerle hudutları müşterektir. Bütün iktisadi münasebetleri hemen de bu iki devlete inhisar etmiş gibidir. Yugoslav harici ticaretinin % 60ı Almanya, % 25i İtalyaya bağlıdır. Bu hususi vaziyetten dolayı komşularına karşı cephe almak ta menfaatine muhaliftir. Onlarla dost yaşamak, iktisadi münasebetlerini idame etmek en tabii menfaati iktisadidir.

★

İşte bu bakımdan Yugoslavyanın vaziyeti naziktir, ve Berlinde Prens Paul ile Hitler arasında cereyan eden müzakerelerin ehemmiyeti buradadır.

Almanyanın gayesi Balkanlarda siyasi ve iktisadi bir hegemonya tesisidir. Bu hegemonyayı kurabilmek için de Balkanların iktisadiyatı Alman iktisadiyatıyla ahenk ve disiplin dahilinde işliyen bir vahdet halinde çalışmalıdır. Almanya Balkanların ziraat mahsullerine, gıda maddelerine ve madenlerine muhtaçtır. Bu ihtiyacının teminini tesadüfe bırakmak niyetinde değildir. Halbuki Balkan devletleri ile serbest ticaret şeklinde iktisadi münasebetlerde bulunmak, işi tesadüfe bırakmak demektir. İngiliz rekabeti, siyasi anlaşmalar, e- linden bu pazarları alabilir. Onun için bu memleketleri iktisaden Alman iktisadiyatına bağlamak ve bir nevi iktisadi birlik vücuda getirmek lâzımdır. Yugoslavyada krom, kurşun, bakır, ve pirit madenleri, hububat, hayvan, çiftlik mahsulleri, kereste, kenevir vardır. Ve Almanya bu maddelere şiddetle muhtaçtır. Binaenaleyh Yugoslavyayı Alman iktisadi vahdetine bağlamak, Yugoslav istihsalatını Alman ihtiyaçlarına göre tanzim etmek ve bunu Alman sermayesi, Alman mühendisi, Alman tekniği ve Alman işçisiyle yapmak lâzımdır.

İşte Berlin müzakerelerinin ruhu budur ve bu maksatla Prens Paule yapılan teklif şudur:

“Yugoslavya Alman iktisadiyatının bir cüz’ü olacaktır. Zira istihsalatı Alman ihtiyaçlarına göre tanzim edilecek, bazı mahsuller terkedilecek, onun yerine Almanyanın muhtaç olduğu mahsuller yetiştirilecektir.”

Bu esasen hareket edilerek iki memleket arasında Romanya ile yapılan iktisadi anlaşmadan daha mükemmel bir anlaşma yapılacaktır. Ve bu suretle Yugoslavya iktisaden Almanyanın bir vassalı olacaktır.

Yugoslav iktisadiyatı bugün zaten % 85 Almanya ve İtalyaya bağlıdır. İtalya ise, Miláno ittifakından sonra, Alman iktisadiyatına bağlanmıştır. Binaenaleyh dostları ile iyi geçinmek mecburiyetinde bulunan Yugoslavya için bu teklifi reddetmek biraz güç olacaktır.

Yalnız bu vesile ile, Alman İktisat Nazırı Doktor Funk’un altı ay evvel Balkanları dolayınca söylediği şu sözü hatırlamak faydalıdır. “İktisadi siyaset umumî siyasetten ayrılmaz.”

Binaenaleyh ekonomi bakımından Yugoslavyayı kendisine bu derece bağlayacak olan Almanyanın, bu memleketin siyasi mukadderatı ile de yakından alakadar olacağını tabii görmek lâzımdır.

İzmirde Fırtına

İzmir 6 (TAN Muhabirinden) — Fırtına devam etmektedir. Basmane civarına yıldırım düşmüştür. Nüfusça ziyat yoktur.

Limanın Haydarpaşada Tesisleri Takarrür Etti

İmar Plânını Tasdik Ettirmek Üzere
Ankaraya Giden Prost Dün Geldi

İstanbul imar plânı hakkında Nafia Vekâletine izahat vermek üzere Ankaraya giden imar mütehasşısı Prostla belediye imar müdürü Hüsnü, harita şubesi müdürü Galip dün şehrimize dönmüşlerdir.

İmar plânı Yüksek Tasdikten çıkıncıya kadar şu safhalardan geçmiştir:

Belediye heyeti, Ankaraya vassal olduktan sonra, Vekâlet yapı işleri umum müdürü Muammer, şehircilik bürosu şefi Hilmi ve Nafia müstearı Hüsnüden ibaret olmak üzere teşekkül eden komisyonu ziyaret ederek Nafia Vekâletinin itirazını mucip olan kısımlar üzerinde izahat vermiştir. Komisyon bu izahatı dinledikten sonra neticeyi Nafia Vekilimize arz etmiştir. Bunun üzerine Nafia Vekili Prostlu kabul ederek hükümetin plânını bazı noktaları hakkındaki fikrini izah etmiş ve plânda tādilat yapılabileceğini sormuştur. Prost sırf liman meselesine taallük eden bu noktanın tādili mümkün olduğunu ve nâzım plânını heyeti ümumiyesine bir değişiklik yapılabileceğini bildirmiştir. Nafia Vekâletinin vaktiyle itiraz etmiş olduğu Viyadüklü yollar meselesi, mütehasşısın noktai nazarına göre halledilmiştir. Bundan sonra plân Nafia Vekâletine tasdik edilerek keyfiyet Riyaset-i cümhura ve hükümete arz edilmiştir. Bu arz üzerine Büyük Şefimiz Cünhurreisi İsmet İnönü, Başvekîl Refik Saydam, Maarif Vekili Hasan Ali Yücel, Adliye Vekili Fethi Okyar ile Nafia Vekâletine tesrif ederek plânı tasdik etmişlerdir. Yapı ve yollar kanununa göre imar plânı, tasdik edildiği günden itibaren beş sene zarfında tatbik edilecek ve plânın tabikatiyle istimlak edilecek binalar bu müddet zarfında belediye tarafından istimlak edilmiş bulunacaktır.

Liman nerede olacak?

Şehir mütehasşısı İstanbul limanının Yenikapıda yapılmasını esas olarak ileri sürmüştü. Mütehasşısın fikrine göre, limanın arkasında bulunan Yenikapı ve Lânga semtleri istimlak edilip buralarda antrepolar, tahmil ve tahliye tesisatıyla büyük bir garp yapılacak, Sirkeci istasyonu da buraya nakledilecekti. Gazi caddesi de limanın ehemmiyetiyle mütenasip olarak şehri bir baştan bir başa katedecekti.

Plânda hükümetin itirazını mucip olan nokta bu liman meselesi olmuştur. Hükümet limanın İstanbul cihetinde ve tahsisen Yenikapıda olmasını bir kaç noktadan mahzurlu görmüş, limanın Anadolu cihetinde, Haydarpaşa ile Salacak arasında yapılmasını doğru olacağını, bir esas olarak kabul etmiştir. Bu nokta mütehasşısı izah edilirken Prost bunu doğru bulmuş ve kabul etmiştir. Buna göre plânda ufak bir tādilat yapılacaktır. Bu tādilata nazaran Haydarpaşa ile Salacak arasında yapılacak olan limanın önüne, lodosa karşı büyük bir menderek inşa edilecektir. Bu menderek, Haydarpaşa mendereğinin bir devamı şeklinde Harem iskelesi açıklarına kadar gelecektir. Ancak menderek bir hattı müstakim şeklinde olmayıp, gemilerin aradan girip çıkmasını kolaylaştıracak şekilde müteaddit kısımlardan ibaret olacaktır. Limanın en büyük faaliyet noktaları şimdiki Kavak iskelesi ile Harem iskelesi yerinde olacaktır. Haydarpaşa istasyonu da Kavak iskelesine doğru 500 metre daha uzatılacaktır. Yeni limanın gerisinde bina olacağı için buranın istimlakı daha kolay olacaktır. Esasen buradaki arazinin kısmi azamı miri razıdır. Bu limandan Anadolu cihetinin muhtelif semtlerine, muhtelif yollar ayrılacaktır.

Plânda yapılacak bu tādilata beraber Yenikapıdaki limandan da bütün sarfınazar edilmeyecektir. Şark demiryolları yine burada nihayet bulacak ve Sirkeci garı buraya nakledilecektir. Ancak buradaki tahmil ve tahliye tesisatının ilk projede gösterildiği nisbette geniş olmasına lüzum kalmıyacaktır. Plânda bu limana müntehi olacak ve buradan bağ-

lıyacak yolların münteha, mebde ve istikametleri olduğu gibi kalacaktır.

Viyadüklü yollar:

Plânda Nafia Vekâletinin itirazını mucip olan noktalardan biri de şehrin istimlakı güç olan kesif noktalarda viyadüklü yollar yapmaktır. Mütehasşısın verdiği izahat üzerine bu nokta hükümetçe kabul edilmiştir. Plâna göre Eminönü meydanından ayrılacak ana caddelerin hemen Lepsi viyadüklü olacaktır. Bundan başka Tozkoparan caddesini Meyit yokuşuna kavuşturacak yol kısmıyla şimdiki İstiklal caddesiyle Tarlabası caddesi arasında ve bu iki caddeye muvazi olmak üzere Taksime kadar uzanacak olan cadde de viyadüklü olacaktır. Bu suretle istimlakı büyük masraflar ihtiyarını istilzam eden semtlerde yollar viyadüklü olacak binaların alt katlarının büyük bir kısmı istimlak edilip yollara kalbedilecek, üst katları baki kalacaktır.

Hükümet mahallesi:

Yeni plânla hükümet mahallesi de takarrür etmiş bulunmaktadır. Plân da hükümet mahallesi olarak Sultan Ahmet ve civarı tahsis edilmiştir. Adliye Sarayı, vilâyet konağı ve diğer bütün resmi daireler burada toplanacaktır. Hükümet mahallesinin alt tarafı da denize kadar devam etmek üzere arkeolojik parka tahsis edilecektir.

MÜHİM HABERLER

Edirne'de Casusluk

Yapanların Mahkûmiyeti

İzmir 6 (TAN Muhabirinden) — Ecnebi bir devlet hesabına Edirne'de casusluk yaptıkları anlaşılan Türk tebaasından Edirne Bulgar kilisesi papası Maritiri ile Bulgar konsolosluğu kâtipi Lâmo, Bulgar metropolitenesi kâtipi Kiri, Edirne'de otele İtalyan tebaasından Lui Şinkoviç hakkında ağızceza mahkemesinde hafi olarak cereyan eden muhakeme neticesiyle, bugün haklarındaki karar aleni celsede tehfim edilmiştir.

Suçluların Edirne Bulgar konsolosluğu kaçıları Kutzarofla stık bir şekilde temasta buldukları, edindikleri malûmatı ona verdikleri sabit olmuştur. Hepsi de on beşer sene hapse mahkûm olmuşlardır.

Yakalandığı zaman papas Maritirin üzerinde tayıyare hangarlarını ve top mevkillerini gösteren bir kroki bulunmuştur.

Suçlulara verilen cezalar kanuni hafifletici sebepler dolayısıyla beşer seneye indirilmiştir.

Maraslı Su Bastı

Maras, 6 (A.A.) — Dün saat 15.40 ta doğu istikametinden gelen şiddetli bir yağmur ve dolu yağ ve bahçelere büyük zararlar verecek şekilde devam ediyor. Sular sokaklardan dere halinde akmaktadır.

Birçok evleri su basmış, ev eşyaları su içinde kalmıştır. Bayazıtlı caminin minaresine yıldırım isabet etmiş ve korkuluğunu yıkmıştır. Delibağhanede iki dükkân yıkılmıştır.

Hayrullah mahallesinden 14 yaşlarındaki Nevruz, yıldırım çarpması ile ölmüştür. Yağış esnasında su basan evlerdeki kadın ve çocuklar damlardan polis ve jandarmalar tarafından sarkıtılan iperle kurtarılmışlardır. Şehir haricindeki zarar ve tahribat henüz tesbit edilmemiştir.

Bir Köpek Sahibini Parçaladı

İzmir, 6 (TAN Muhabirinden) — Devlet Demiryolları memurlarından Burhanettin Mersinli'deki evinde kendi köpeği tarafından parçalanarak öldürülmüştür.

Gizli Bir Harp

(Başı 7 incide)

tâ Cihan Harbini patlatan kundaklar arasında acaba Musul ve Irak petrollerinin kokusuna almak mümkün değil midir? Rockefeller'lerin, Deterding'lerin, Roçiltlerin ve Gülbekyanların ve bütün bu elebaşlarının idare ettikleri ajanların, ve gizli teşkilâtın yaptıkları hulâsa etmek lâzım gelse ciltlerle kitap doldurmak icap eder.

YENİ TEŞEBBÜSLER

Bugün büyük ve rakip devletler için aynı ihtiyaç olanca şiddet ve kuvveti ile mevcuttur. Amerika Birleşik Devletleri ile Rusya hariç bulunduğu nalde bütün büyük devletler petrol ihtiyarını haricden tedarik ediyorlar. Almanyanın Romanyaya doğru sarkmak isteyişinde en büyük âmil petroldür. Japonya zengin petroleri sebebiyle Felemenk Hindistanına göz koyuyor, ve buna karşı Holandalardır bir tecavüz vukua gelirse bütün petrol kuyularını ve petrol akıtın pipeline'lerini berha ve etmekten başka bir çare görmüyorlar. Senelerdenberi devam eden gayretlerine rağmen İngiltere bile petrol ihtiyacını tamamiyle emniyet altına almış değildir. Bir karşılık çıkacak olursa Akdenizden geçmesi lâzım gelen Rus, Roman ve Irak petrolleri kesilebilir, Borneo ve Sumatra petrolleri ise Ümit Burnu yolundan dolaşmak suretile İngiltereye pek geç varır, Venezuela kimbilir ne vaziyet alır. Bu cihetle şimdi İngilizler Kanadadan Calgariz civarında 1936 da keşfedilen zengin petrol kaynaklarına ehemmiyet veriyor ve petrolü buradan Atlas Okyanusu kıyısında Halifax'a kadar döşenecek borular içinde indirmek için yeni bir teşebbüse girişiyorlar.

Mihvercilerin Faaliyeti

Berlin, 6 (Hususi) — Almanya ile Estonya ve Letonya arasında yarım bir ademi tecavüz paktı imza edilmiştir. İki memleketin Hariciye Nazırları, Alman hükümetinin misafiri olarak bugün Berlina muvasalat etmişler ve merasimle karşılanmışlardır.

Alman gazeteleri hâdiseye büyük bir ehemmiyet veriyorlar.

Berliner Börsen Zeitung diyor ki: Çember siyasetini deşen Alman siyasetinin işte yeni bir zaferi... Milletler Cemiyeti konseyinin son toplantısı ve Sovyetler Birliğinin Aland adaları meselesinde itihaz ettiği hatı hareket küçük Baltık devletlerine garp devletlerinin nasıl bir rol oynamak istediklerini ve eğer bütün tazyiklere ve teşebbüslere karşı mukavemet göstermezlerse akıbetlerinin ne olacağını isbat etmiştir. Son günlerdeki müzakerelerde Baltık devletleri, Londra, Paris ve Moskova arasında pazarlık mevzuu olmuştu.

Estonya Hariciye Nazırı Seiter, istenmedik bir garantiyi memleketinin bir tecavüz telâkiki edeceğini ve buna karşı bütün vasıtalarını karşı koyacağını söylemiştir. Fransız — İngiliz — Sovyet anlaşması için ileri sürülen yeni tekliflerde vakti Baltık devletlerinin isimleri geçmiyor. Fakat bu, kapalı bir garantiden başka bir şey değildir.

Baltık devletlerle Almanya arasında yarım ademi tecavüz muahedeleri imzalanacaktır. Baltık devletlerinin sözde hâmileri en tehlikeli bir düşman olarak ortaya çıkarken bu aynı Baltık devletleri Almanya ve Mihverin diğer devletlerinde en büyük anlayışı buluyorlar.

Bütün İtalyan gazeteleri de aynı yolda neşriyat yapmakta ve sulh cephesinin yarıldığını söylemektedirler.

Üçler Paktı Müzakeresi

(Başı 1 incide)

dilen memleketler gibi Baltık devletlerinin de 3 âkit devlet tarafından sarahaten zikredilmesini teklif etmektedir. Burada mevzuubahs olan Finlandiya, Estonya ve Letonyadır. İngiliz - Fransız tekliflerinde garanti edilmeyen devletlere, bu devletler tarafından talep vukuunda, yardım edilmesi derpış edilmektedir.

İyi haber alan mahfellerde söylenişine göre, İngiliz nazırları Moskovanın talep ettiği ilk iki tādilatı hakkında bir sureti tesviye bulmasını arzu etmekte. Fakat Baltık meselesi hakkında bir çare hal bulunmasının pek müşkül olacağı kanaatini izhar etmektedirler. Çünkü Baltık devleti 3 taraflı garantiyi kabul etmemektedir.

Kabine yarınki (bugünkü) çarşamba toplantısında da aynı mesele ile meşgul olacak ve hatı hareketini tesbit edecektir.

İngiliz matbuatının görüşmeleri hakkında kanaati

İngiliz matbuatı, Sovyetlerin üç Baltık devleti için istediği garanti nin daha bazı güçlükler çıkaracağını yazmakla beraber nihai bir anlaşmanın elde edileceğine kani bulunmaktadır.

News chonicle gazetesi, vakit kaybedilmemesi için bir İngiliz nazırının Moskova'ya gitmesini tavsiye ediyor ve diyor ki:

Kabinenin yarın bu hususta bir karar vermesi muhtemeldir. Diğer taraftan, üç Baltık devletinin garanti meselesinde İngiltere ve Fransanın mezkûr küçük devletlere karşı vuku bulacak her türlü taarruz takdiriinde Sovyetler birliğine müzaheret etmeleri lâzımdır. Fakat Londra böyle bir garantiyi elde edecek olan Sovyetler birliğinin bir harp sergüzeştine atılmasından korkuyor.

Daily Express gazetesi de şöyle diyor:

İngiltere müzakereleri artık neticelendirmelidir. Eğer bu mümkün değilse bu müzakerelere bir nihayet verilmelidir. Çünkü imkansızlık içinde bocalamanın manası yoktur. Eğer İngiltere şarkı Avrupada hiç bir taahhüde girişmemiş olsaydı belki de daha iyi ederdi. Filhakika Moskova çok isti-

Türk - Fransız

(Başı 1 incide)

gi bir memleket mevzuu bahsolsun müphemiyet hiç bir muahedede yer bulmamalıdır.

Petit Parisen şöyle yazıyor:

Üçler muahedesinin akdine mâni olan engelleri ortadan kaldırarak imkânları hususunda Londra ve Paris hükümetleri dündenberi noktai nazar teatilerine başlamışlardır. Bu iki devletin efkârı umumiyesinin büyük bir kısmı hükümetlerine müzahire olduklarında bir evvel bir neticeye varmak istiyorlar. Bütün âlakadarları memnun edecek bir formül bulacaklarına şüphe yoktur.

Justice gazetesi de diyor ki:

Eğer Letonya ve Estonya Almanya'ya mutavattar edecek olurlarsa Sovyet Rusyanın endişeleri yerinde olduğu tezahür edecektir. Moskova küçük devletlerin istemeseler de garanti edilmesinde ısrar ediyor. Çünkü bu garanti istenilmez de âlakadarlara isbat edecektir ki, bu memleketlerin müstakbel askeri harekât için bir çıkış noktası olmasına asla müsaade edilemez. Moskova, Baltık devletlerinin Alman tazyiki karşısında boyun eğeceklerinden korkuyor. Bu, mutlak surette tetkik edilmesinde lüzum bir meseledir. 25 mayıs tarihli teklifleriyle Moskovanın endişelerini izele etmiş olduğunu zanneden İngiltere yeni bir anlayış gayreti daha gösterecektir. Moskovada münasıl bir anlayış zihniyetiyle hareket ederse, anlaşmanın imzası daha fazla gecikmez.

Justice gazetesi de diyor ki:

Eğer Letonya ve Estonya Almanya'ya mutavattar edecek olurlarsa Sovyet Rusyanın endişeleri yerinde olduğu tezahür edecektir. Moskova küçük devletlerin istemeseler de garanti edilmesinde ısrar ediyor. Çünkü bu garanti istenilmez de âlakadarlara isbat edecektir ki, bu memleketlerin müstakbel askeri harekât için bir çıkış noktası olmasına asla müsaade edilemez. Moskova, Baltık devletlerinin Alman tazyiki karşısında boyun eğeceklerinden korkuyor. Bu, mutlak surette tetkik edilmesinde lüzum bir meseledir. 25 mayıs tarihli teklifleriyle Moskovanın endişelerini izele etmiş olduğunu zanneden İngiltere yeni bir anlayış gayreti daha gösterecektir. Moskovada münasıl bir anlayış zihniyetiyle hareket ederse, anlaşmanın imzası daha fazla gecikmez.

Hatayda Yeni Malî Teşkilât

Antakya, 6 (A. A.) — Millet meclisi toplanmış, yeni maliye teşkilâtı kanununu müzakere ve kabul etmiştir, bu kanuna göre Hatayda defterdarlık teşkilâtı kurulmuştur. Ayrıca masarifati meclis namına kontrol etmek için divanı muhasebat vazifesini görmek üzere bir murakıplık ihdas edilmiştir. Bu murakıplı meclis tarafından intihaz edilecektir.

yor, Baltık devletlerinin İngiltere tarafından garantisini bir harp tehlikesi doğuracaktır ve bu takdirde de İngiltere, Letonya ve Estonyayı Moskova'ya itaate davet etmek mecburiyetinde kalacaktır. Halbuki Sovyetler birliği ile aktolunacak bir ittifakın faydaları şüphelidir. Buna mukabil müşkülât âzimidir ve mütemadiyen de artmaktadır.

Romanyanın Paris Seferi

Bükreşe döndü

Bükreş, 6 (A. A.) — Fransadaki Romanya seferi Tataresko, buraya gelmiştir. Kendisi derhal sarayda kral tarafından kabul edilmiş olup krala İngiliz - Fransız - Sovyet müzakereleri hakkında malûmat vermiş olmaları muhtemeldir.

İngiliz donanmasının matem günü

Londra, 6 (Hususi) — Thetis tahelbahirini karaya çıkarmak için gece gündüz çalışılmaktadır. Bu işin perçembeye kadar tamamlanması bekleniyor. Fakat havalardan bozulması yüzünden belki de bu netice geçicektir.

Bahriyenin yaptığı tahkikat bittikten sonra, açık tahkikat yapılacaktır. Yarın (Bugün) İngiliz donanmasının matem günüdür. Her yerde matem merasimi yapılacaktır. Londra şehrimini tarafından kaza kurbanları için açtığı teberrü listesi mütemadiyen kabarmaktadır. Bahriye birinci Lordu, Lord Stanhope, bugün Lordlar Kamarasında beyanatta bulunarak Plimouth'taki başkumandan ile sıkı temas halinde olduğunu, başkumandanın bu gibi tecrübelerden mesul olduğunu, binaenaleyh kaza üzerine derhal faaliyete geçtiğini, yapılabilecek her şeyin yapılmış olduğunu söyleyecek vaziyette şu sözleri söylemiştir:

“Efkârı umumiye, bilhassa iki noktaya dikkat etmiyor. (1) Meddâ cezirin şiddeti, (2) Tahelbahirin kenarlarında yardıma vesile teşkil edecek bir yer bulamamak. Faciamın da sebebi budur. Ve bu yüzden kaza bu kadar ağırdır. Fakat başkumandanın şey tam intizam dairesinde yapıldığı Tahkikat bir hayli ilerlemiştir. Fakat kat'i vaziyet geminin karaya çıkarılmasından sonra anlaşılacaktır.”

umumi heyetce gelecek haftaki işler maa tâlik olundu. Bunu müteakip söz alan Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu, son on beş gün zarfındaki harici ve siyasi mesele ve münasebata ait uzun izahat ve beyanatta bulundu ve sorulan suallere icap eden izahat ve cevapları verdikten sonra toplantıya nihayet verildi.

Parti Grubu

(Başı 1 incide)

Ankara, 6 (A.A.) — B. M. Meclisi C. H. P. Müstakil Grubu Reis Vekillinden: 1 — C. H. P. Değişmez Genel Başkanı, Partinin Büyük Millet Meclisi müstakil grupu reis vekilliğine İstanbul mebusu Ali Râna Tarhanı intihap buyurmuşlardır.

2 — Parti müstakil grupu, bugün, 6-6-939, saat 17.30 da toplanarak idare heyetine Konya mebusu Ali Rıza Türel, Muğla mebusu Hüsnü Kızıtaççı ve Rize mebusu Fuat Sirmen seçmiş ve ruznamedeki diğer maddeleri müzakere ederek 8-6-939 perçembe günü saat 15 te toplanmak üzere içtimaa nihayet vermiştir.

Barem lâyihaları bugün Mecliste görüşülecek

Ankara, 6 (Tan Muhabirinden) — Yarın Mecliste barem kanunu projeleri görüşülecektir. Bankalar baremi çerçevesi içine giren bazı müesseseler, projeler kanuniyet kesbetmeden evvel bir kısım memurlarına zamlar vadmışlardır.

Bundan maksat bareme göre masraflar yeniden tesbit edilirken alacak derecenin fevkinde maas alanlardan farkın kesilmesi esas olmasına mukabil maasın artması icap edenlere bu farkın verilmesinin bir madde halinde projede yer almasına karşı şimdiden tedbir almış olmak düşüncesidir.

GÜZEL Büyük Anneler

Genç ve taze görünmek için
bu basit usulü tecrübe ediniz.

Yirmi senedenberi kullanılmakta olan meşhur (Yağsız) beyaz renkteki Tokalon pudrasının mahrem formülüne taakim ve tasfiye edilmiş süt kreması ve Zeytinyağı, sair kıymetli cevherlerle karıştırılmaktadır. Bu krem cildinizi serian besler ve gençleştirir. Ve tenin buruşukluklarını ve sair gayri safi maddelerini giderir, cildi taze ve nermine kılar ve nefis bir koku bırakır. Fazla kulların faaliyetine nihayet verir. Bugünkü insanlar bir kaç sene evvelkilerine nazaran daha güzelleşmiş bir haldedirler. Mütahasıslar bu şayanı hayret tebeddülün sebebini umumiyetle Tokalon kremin istimaline atfediyorlar. Aylık sarfiyatı hemen bir milyon vazoyu bulmaktadır. Siz de hemen bugünden kullanmağa başlayınız. Ve her sabah daha genç görününüz. Memnuniyetbahşemeler garantilidir. Aksi halde paranız iade olunur.

DADKOVIČ

ve Ski.

Vapur Acentalığı

«SCHULDT - ORIENT - LINE»

Eşyayı ticariye nakli için seri posta: ŞARK - GARP HATTI (Hamburg, Bremen, Anvers, Yunanistan, Türkiye, Bulgaristan, Romanya) ve avdet.

Eşya tahliyesi için beklenen vapurlar:

Maritza vapuru 12 Hazirana doğru.
Donan vapuru 28 Hazirana doğru.
Tahmil için beklenen vapurlardan:
Favorit vapuru 12 Hazirana doğru.
Maritza vapuru 20 Hazirana doğru.

H. PAJKURIČ

Vapur Acentası

«ZETSKA PLOVIDBA A. D.» de Kotor Balkan antantının ekonomik konferansında tesis edilen enterbalkanlık hat. Büyük lüks modern

"LOVCEN"

vapuru ile İstanbul, Köstence, Pire, Korfo, Arnavutluk, Dalmaçya sahilli, Triyeste, Venedik ve Susak arasında muntazam posta.

Yolcu ve eşyayı ticariye alır. Tenezzüh ve zevk seyhati için Müstesna fırsat.

KÖSTENCEYE

İlk posta 13 Haziran saat 13 de PIRE, KORFU, ARNAVUTLUK, DALMAÇYA SAHİLLERİ, VENEDİK ve TRIYESTEYE ile posta 16 Haziran saat 15 de. Her nevi tafsilât için Galatada (Yolcu salonu karşısında) umumi acentelliği: Telefon: 44708 ve bütün seyhat idarehanelerine müracaat.

İstanbul İkinci İflâs Memurluğundan: Müflis Nikola Kazazmasasına müracaat eden Hazinenin istediği 929 senesi Kazanç vergisinden 207 lira 90 kuruş müflisin elinde olmayan bir sebep yani belediyenin emrile kapanan salhanenin çalışmadığı zamana ait kazanç vergisile mükellef tutulması muvafık olmadığından Hazinenin istediği paradan dolayı kayıt ve kabul talebinin reddine karar verildiği ilân olunur. (18435)

MAZON MEYVA TUZU

Hazımsızlık, şişkinlik, bulantı gaz, İNKIBAZ Sarılık, Safra MİDE ekşilik ve sancı, mide bozukluğu, barsak ataleti Karaciğer yanmala-

rında ve bütün MİDE, BARSAK bozukluklarında kullanınız. HOROZ markasına dikkat. Son derece teksif edilmiş bir tuz olup yerini tutamayan mümasil müstahzarlardan daha çabuk, dâha kolay daha kat'i bir tesir icra eder. Yalnız toptan satış yeri: Mazon ve Boton ecza deposu, Yeni Postane arkası No. 31 İstanbul.

TÜRK TİCARET BANKASI A.Ş.

HER NEVİ **BANKA** MUAMELELERİ

Merkezi: **ANKARA**

ŞUBELER

Adapazarı Bursa İzmit
Bartın Eskişehir Safranbolu
Bolu İstanbul Tekirdağ

Dahilde ve Hariçte Muhabirleri Vardır.

Telgraf Adresi:

Umum Müdürlük: **TÜRK BANK - Şubeler: TİCARET**

Bankamızın İstanbul Şubesinde tesis edilen

"GECE KASASI"

Çok müsaid şartlarla saym müşterilerimizin emrine âmâde bulundurulmaktadır.

İzahat alınmak üzere gişelerimize müracaat olunması.

PASTİL KATRAN HAKKI

Öksürükleri kökünden keser, tecrübelidir

MEMUR ALINACAK TÜRKİYE DEMİR VE ÇELİK

Fabrikaları Müessesesi Müdürlüğünden:

Karabük Demir ve Çelik Fabrikalarında istihdam edilmek üzere Türkçeden İngilizceye ve İngilizceden Türkçeye tercüme yapabilecek kudrette imtihanla memur alınacaktır.

Secme İmtihan: 12 Haziran. 939 Pazartesi günü saat 10 da Ankara'da Sümer Bank Umumi Müdürlüğünde ve İstanbulda Sümer Bank İstanbul Şubesinde yapılacaktır.

İmtihana girebilmek için isteklilerin birer dilekçe ile Sümer Bank Umumi Müdürlüğüne veya İstanbul Şubesi Müdürlüğüne müracaatla alacakları matbu iş talimatnamesini kendi el yazlarıyla cevaplandırmaları ve icap eden vesakın asıl veya musaddak suretlerini de ekliyerek 10.6.939 tarihine kadar Umumi Müdürlük veya İstanbul Şubesi Müdürlüğüne tevdi etmeleri lâzımdır.

Lise veya muadili mektep mezunlarıyla Askerlik ödevini ikmal edenler, Büro işlerine vâkıf bulunanlar ve Daktilo bilenler tercih edilecektir.

Verilecek ücret imtihan neticesinde alınacak neticeye göre tayin edilecektir.

İngilizce Bilen Bir Memur Aranıyor

Karabükte çalışmak üzere İngiliz lisanına gayet iyi vakıf ve daktilolu seri vazan bir bay aranıyor. Karaköypalası, 6. inci kat 15 No. ya müracaat.

Karacabey Panayırı

Karacabey Belediyesi'nden:

Karacabeyin Her cins Hayvanat ve eşyayı tüccariye panayırının 15 Haziran 939 perşembe gününden itibaren dört gün devam etmek üzere açılacağı ve halkın her türlü esbabı istirahatı temin edileceği ilân olunur. (3997)

**DEMİ İKTİDAR
BEL GEVŞEKLİĞİ
DERMANSIZLIK
VÜCUT VE DİMAĞ
YORGUNLUKLARI**

SEKSÜLİN

KUTUSU 200 KURUŞ.

**BEŞİR KEMAL ECZANESİ
MAHMUT CEVAT
SİRKEÇİ - İSTANBUL**

TÜRKİYE İŞ BANKASI

A. Ş. DEN:

Kasımpaşada Bedrettin mahallesinde 6, 8, 10 numarada mukayyet büyük ve küçük taraflı Un Fabrikası, mükemmel ve işler bir halde, bütün alat ve edevatı, bitişik iki deposile birlikte satılıktır.

1 — Bankamız Fabrikayı en müsait ve haddi lâyıkında görülen teklif sahibi lehine ihale edecektir.

2 — Talipler müracaattan evvel Fabrikayı iyice gezip görebilirler.

3 — Tekliflerin ilk ilân tarihi olan 1 Haziran 939 tarihinden itibaren Beş hafta zarfında yapılması lâzımdır.

4 — İsteklilerin bu müddet zarfında Bankamıza müracaatları ilân olunur.

Dr. HAFIZ CEMAL

Pazardan maada saat (14.30 dan 13 e. Salı, Cumartesi 12 ye kadar fikaraya. Divanyolu No. 104.

Türkkuşu Genel Direktörlüğünden: C BRÖVELİLERE

Bu yıl motörlü kampa getirilecek plânör pilotlarından vaziyetleri derhal çalışmaya müsait olanlar haziranın ilk haftasından itibaren taahhütlere başlatılacağından bu gibi arkadaşların Ankara'da Türkkuşu Genel Direktörlüğüne, taşrada Hava Kurumu veya Türkkuşu şubelerine acele müracaatları rica olunur. "3976"

Türkkuşu Genel Direktörlüğünden:

1 — Genel Kurmay başkanlığının tensiplerile Türkkuşu Genel Direktörlüğünün emri altında bu yıl açılmakta olan (Hava gedikli hazırlama yuvasına) Orta okul mezunları alınmaktadır.

2 — Hava gedikli hazırlama yuvasına girmek isteyenlerde aranacak belli başlı şartlar aşağıda gösterilmiştir.

- A — Türk olmak, Anası ve babası Türk ve Türk soyundan olmak,
- B — Bekâr olmak ve yaşı en az 16. En çok 18 olmak.
- C — Sağlık durumu uçuculuğa elverişli olmak,
- D — İyi hâl sahibi bulunmak,
- E — Ana ve babasının yoksa, velisinin rızasını gösteren vazih adresli vesika göstermek.

F — Hava gedikli hazırlama yuvasını ve hava okullarını bitirdikten sonra hava birliklerinde 12 yıl hava gedikli erbaş olarak vazife görmeyi taahhüt etmek (Bu taahhüt gedikli hazırlama yuvasına geldikten ve hava sağlık heyetince yapılacak kat'i muayene iyi netice verdikten sonra masrafı Türkkuşunca ödenmek suretile yapılacaktır.)

3 — Gedikli olmadan evvel ve olduktan sonra alınacak aylık ve tayyareci zamlarının miktarları ile diğer esas ve şartlar hakkında daha fazla malûmat almak isteyenler orta okul, lise ve kültür direktörlüklerine, askerlik şubeleri başkanlıklarına, Türk hava kurumu ile Türkkuşu şubelerine gönderilen matbu broşürleri görebilirler.

4 — Kayıt muamelesine 30 haziranda son verilecektir. Lâzım gelen şartları haiz olduğu görülen gençler temmuz ayı içinde Ankara'da Türkkuşuna sevk edilecektir.

5 — Hava gedikli hazırlama yuvasına girmek isteyen orta okul mezunları kayıt edilmek üzere Türk hava kurumu şubelerine, Ankara'da Türkkuşu genel direktörlüğüne müracaat edilmelidir. (3845)

Maarif Vekilliğinden:

Fotoğrafhane Sahiplerine ve Fotoğraf Muhabirlerine

Fotoğraf ve fotoğraf kopyaları üzerindeki telif hakkının memleketimizde de tanınması ve tescili için alâkadarların düşünce ve arzularını görüşmek üzere 9 Haziran 939 cuma günü saat 17 de Galatasaray lisesinde alâkadarlar arasında bir toplantı yapılması tensip edilmiştir. İlgililerin bu toplantıda bulunarak düşünce ve dileklerini Vekillikimiz mümessillğine bildirmeleri rica olunur. "2163,, "4013,,

Beyoğlu Vakıflar Direktörlüğü İlanları

KİRALIK EMLAK

Semt	Mahallesi	Sokak	No.	Cinsi
Taksim	Ayaspaşa	Acı çeşme	18/20	Ap. 5 inci D.
"	"	"	" "	" 2 " daire
Beyoğlu	Kamerhatun	Çatıkkaş	19	" 1 " "
Şişli	Büyükdere		351	Ev
Tophane	Kılıç Ali	Topçular	324/1	Dükkan
Fındıklı	Perizat hatun	Meb'usan		Cami mahalli

Yukarıda yazılı emlak 31/5/940 günü sonuna kadar kiraya verilmek üzere açık arttırmaya konmuştur. İsteklilerin 16/6/939 günü saat 14 de müracaatları. (4010)

İnhisarlar Umum Müdürlüğü İlanları

Cinsi	Miktarı	Muh. B.	% 7.5 teminatı	Eksiltmenin şekli	saati
		L. K.	L. K.		
Sömikok	50 Ton	1137 50	85 31	Açık eksiltme	15
Maden kömürü	60 "	840 —	63 —	" "	16
Muh. Eb'atta	400 Metre	890 —	66 75	" "	16,30

yassı kayış

I — İdaremizin Çamaltı ve Yavşan tuzları için şartnameyi mucibince yukarıda cins ve miktarı yazılı 3 kalem malzeme hizalarında gösterilen usullerle satın alınacaktır.

II — Muhammen bedelleri, muvakkat teminatları, eksiltme saatleri hizalarında gösterilmiştir.

III — Eksiltme 8 - VI - 939 perşembe günü Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler her gün sözü geçen şubeden parasız alınabileceği gibi kayış nümunesi de görülebilir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin olunan gün ve saatlerde % 7.5 güvenme paralarile mezkûr komisyona gelmeleri ilân olunur. (3586)

I — Şartname ve nümunesi mucibince 18.000 kg. Baş ipi kapalı zart usulile eksiltmeye konmuştur.

II — Muhammen bedeli 9900, muvakkat teminatı 742.50 liradır.

III — Eksiltme 13 - VI - 939 pazartesi günü saat 15 te Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartname ve nümunesi her gün sözü geçen şubeden parasız alınabilir.

V — İsteklilerin mühürlü teklif mektubunu kanuni vesaikle % 7.5 güvenme parası makbuzu veya banka teminat mektubunu ihtiva edecek kapalı zarflarını ihale günü eksiltme saatinden bir saat evveline kadar mezkûr komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. "3737..

VENÜS kadar güzel olmak isterseniz

Meşhur Alman güzellik mütehasşısı Profesör Doktor E. WINTER tarafından formülü yapılan ve dünyada mevcut müstahzaratın en mükemmeli olan VENÜS güzellik müstahzaratını kullanınız.

Umumi deposu: Nureddin Evliyazade Ecza, alat ve İtriyat deposu İstanbul

OLİMPOS

GAZUZUNU tercih ediniz.

Harareti keser - Sıhhati korur.

Meyva usarı ve şekerle mamuldür.

ŞİŞELERE EL DEYMEDEN

Asrı ve sıhhi şekilde doldurulur.

Nafia Vekâletinden:

10 - 6 - 939 Cumartesi günü saat 10 da Ankarada Nafia Vekâleti binası içinde malzeme müdürlüğü odasında toplanan malzeme eksiltme komisyonunda cem'an 4930 lira muhammen bedelli Konyada Çumra istasyonunda teslim şartile muhtelif eb'atta sekiz kalem kerestenin açık eksiltme usulile eksiltmesi yapılacaktır.

Eksiltme şartnamesi ve teferruatı bedelsiz olarak malzeme müdürlüğünden alınabilir. Muvakkat teminat 369 lira 75 kuruştur. İsteklilerin muvakkat teminat ve şartnamesinde yazılı vesaik ile birlikte aynı gün saat 10 da komisyonda hazır bulunmaları lazımdır. "1906,, "3543,,

KANZUK

TER PODRASI
BOROSALINA

Koltukaltı ve ayak terlemelerini kat'iyen zarar vermeden keser. Kokuyu giderir, BOROSALINA kullanmakla elbise ve çoraplarınızı da harabiyetten kurtarmış olursunuz. Eczanelerden arayınız.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ — Beyoğlu, İstanbul

Nafia Vekâletinden:

12—6—939 Pazartesi günü saat 15 de Ankarada Nafia Vekâleti binası içinde malzeme müdürlüğü odasında toplanan malzeme Eksiltme komisyonunda 3231,30 lira muhammen bedelli muhtelif demir ve saç malzemesinin açık eksiltme usulü ile eksiltmesi yapılacaktır.

Eksiltme şartnamesi ve teferruatı bedelsiz olarak malzeme müdürlüğünden alınabilir.

Muvakkat teminat 242 lira 35 kuruştur.

İsteklilerin muvakkat teminat ve şartnamesinde yazılı vesaik ile birlikte aynı gün saat 15 de Mezkûr komisyonda hazır bulunulması lazımdır. (1937) (3621)

Atletik hututunuzu muhafaza ediniz

Şişmanlık mücedele ediniz ve bunun en iyi çaresi olan SHORT LİNIA'yı giyiniz. Oslim masajın tesiriyle yağlı tabakayı giderir. Hususî elâstik bir trikotajdan yapılmış olan SHORT LİNIA edî bir kâliot gibi yâkener. Fiyatı: 10 İllardan İtibaren. Satış yeri yalnız: J. ROUSSEL Paris, 100 Bd. Haussmann İSTANBUL, Beyoğlu Tünel meydanı 12 No. İa. Mağazamız: ziyâret ediniz veya 13 No.lu tarifimizi isteyiniz.

Bayanlara mahsus 14 ayar altın saatlerin çok zarif yeni modelleri gelmiştir. Fiyatları 44 ilâ 68 liradır.

Ayda 3 Lira Taksitle

Sirkeide Liman hanı sırasında Yelkenci han No- 8, saat 9 — 14 te müracaat.

Sahibi ve Neşriyat Müdürü Halil Lütfü DÖRDÜNCÜ Gazetecilik ve Neşriyat T. L. Ş. Basıldığı yer TAN Matbaası

BEDAVA ELEKTRİK!

MİKA

6 voltluk Yel Dinamosu

ile hem evinizi tenvir eder hem de mükemmel bir

MİKA RADYOSU

işletebilirsiniz.

MİKA Radyolarında

Fevkalâde tenzilât

MİKA RADYO

Doyçe Bank karşısı, Yüksekkal-

dırım başında 79 Tel. 49021

Telg. Mikarad

Masallah!
General Electric

Bütün dünyada en fazla
rağbet Bulan

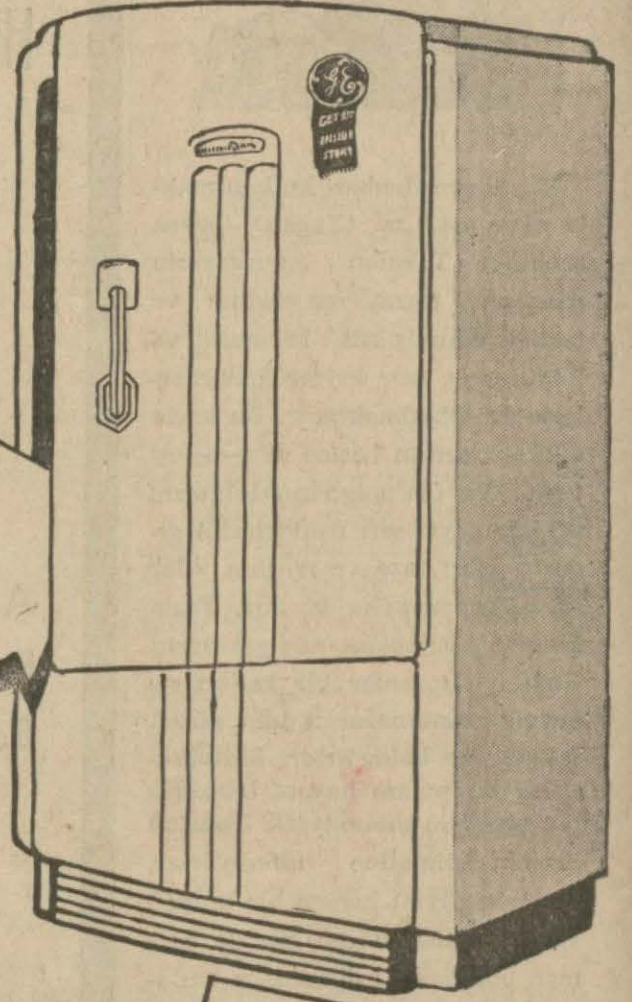
GENERAL ELECTRIC

mükemmeliyeti ve güzellikleri itibariyle

1939 da dahi en başda gelmektedir.

1. Montaja ihtiyacı yok
2. Yağlama lüzumunu hissetmez
3. Servis istemez

4. bir defa faaliyete geçince sureti daimede işlerler

Bütün dünyada, tek mil rakip markaların mecmuu kapalı makinalarından 5 kat fazla GENERAL ELECTRIC makinası vardır.

ERGO

Birleşik Amerika
Hükümetlerinin Mâmulatıdır

Satış deposu: Beyoğlu istiklâl caddesi No.28

Telefon 43849
Telgraf — GENETRIC
İstanbul

GENERAL ELECTRIC MAĞAZASI

harikadır...
Yeni
CORONA
Lephyr

• Sikiyeti: Kutusu ile: 4 Kg 054
Kutusu: 3 Kg 300

• BİR BÜRO ÇEKMECESİNE
KOLAYCA GİRER

TEKNOFON GALATA-HEZAREN CAD. N° 84

ŞOKOLAKSİN
1 ADEDİ TABİİ, 2 ADEDİ MÜŞİLDİR. ÇOCUKLARA NISIF VERİLİR. En muannid kabızlarda bile tesiri katî, lezzeti gayet lâtif rakınsız mülevvin müşihl çikolastır. Çocuklar seve seve yer. Eczanelerde 8 adedi 20 kuruş.

Beyoğlu Tahsilât Müdürlüğünden:

Manol kızı Atınanın Tarlabası maliye şubesine olan kazanç vergisi borcundan dolayı (ipotek fazlasına şamil olmak üzere) Beyoğlunda Hüseyin ağa mahallesinin Balo sokağında eski ve yeni 3 kapı 334 ada 2 parsel numaralı şarkan yol şimalen ev 3 ve garben yol, cenuben ev 1 ile çevrili 61,50 metre miktardaki ev 27/6/939 tarihine müsadif salı günü satılacaktır.

Taliplerin yevmi mezkûrda saat 15 den sonra % 7,5 pey akçalarile Beyoğlu kaymakamlığı idare heyetine müracaatları ilân olunur. (4026)

Üsküdar C. Müddeiumumiliğinden:

Üsküdar ceza evi mahkûm ve mevkuflarına mali haziran 939 tarihinden Mayıs 939 nihayetine kadar bir sene zarfında verilecek ikinci neviden azami 175200 kilo ekmeğin kapalı zarf usulile eksiltmesinin yapılması ve bir müteahhide ihalesi mukarrerdir.

İsteklilerin tatil günlerinden maada her gün Üsküdar ceza evi müdürlüğüne müracaatla şartnamesini görebilecekleri ve 14 - 6 - 939 çarşamba günü saat 15 de Üsküdar adliye binasında C. Müddeiumumiliği dairesinde içtima edecek komisyon huzurunda eksiltmesi ve ihalesi yapılacağından isteklilerin şartnamesinde yazılı 1314 lira muvakkat teminatlarla birlikte kapalı zarfla tekliflerini komisyona bildirmeleri ilân olunur. "3770,,

Schürens
SCHÜRER
J.S.
12
PERLGARN

KOTON PERLE
MULİNE
KORDOFİL
FINDIK KUKA
PAMUKAKI
NAKİŞ MAKARASI

Bayanlar has olduğundan yıkandıktan sonra dahi renk ve parlaklıklarını muhafaza ettiği tarahından garanti edilir. Aksi takdirde vukubulacak zararı ziyânı derhal tazmin edilir. Tükülye umumî acentası: ŞİNASI ULUSARSLAN İstanbul, Sultanhamam Kardeş Han No. 6 Telefon: 23698

her yerde satılır